

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

HELLENIC
REPUBLIC
DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ &
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

SCHOOL OF CLASSICS
& HUMANITIES

ΤΜΗΜΑ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

DEPARTMENT
OF HISTORY & ETHNOLOGY

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗ 1
691 32 ΚΟΜΟΤΗΝΗ

LABORATORY OF FOLKLORE
AND SOCIAL
ANTHROPOLOGY
1, P. TSALDARI STR.
691 32 ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Διευθυντής: Καθηγητής Μ. Γ. Βαρβούνης
Director: Prof. Dr. M. G. Varvounis
Email: mvarv@otenet.gr
Τηλ / Tel: 25310 39472
Fax: 25310 39483

Κομοτηνή, 4 Ιουνίου 2019

ΠΡΟΣ: Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ.

ΘΕΜΑ: Απολογισμός δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού έτους 2018 - 2019.

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας υποβάλλω ως Διευθυντής του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του ΔΠΘ τον κατά τομείς και θέματα απολογισμό δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού έτους 2018 – 2019, ώστε να λάβετε γνώση του ερευνητικού, επιστημονικού, εκπαιδευτικού και εν γένει ακαδημαϊκού έργου που επιτελείται στο Εργαστήριο:

Α. Διοικητική Οργάνωση, Χώροι – Προσωπικό.

Στο Εργαστήριο εντάχθηκε μετά από αίτησή της και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η νεοδιορισθείσα Επίκουρος Καθηγήτρια του ΤΙΕ κα Αθηνά (Νάντια) Μαχά, με γνωστικό αντικείμενο «Λαογραφία: Λαϊκή Τέχνη», ενώ στις 31 Αυγούστου 2019 θα αποχωρήσει λόγω συνταξιοδότησεως ο Καθηγητής του ΤΓΦΠΠΧ του ΔΠΘ κ. Εμμ. Σέργης.

Με απόφαση της Συνελεύσεως του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ περατώθηκε επιτυχώς η μεταδιδακτορική έρευνα του Δρος Αλ. Καπανιάρη, με τίτλο

«Αρχαιακή εθνογραφία και αναγνώσεις σε ψηφιακό περιβάλλον: ‘συνομιλώντας’ με τα αρχεία των Πηλιορείτων εν Αιγύπτω». Επίσης περατώθηκε επιτυχώς η μεταδιδακτορική έρευνα του Δρος Γ. Κούζα με τίτλο «Σύγχρονες μορφές προφορικότητας και ‘ανεπίσημη’ επικοινωνία: διαδόσεις και κοινωνικοί σχολιασμοί σε ένα δήμο της Αττικής. Μια λαογραφική και εθνογραφική προσέγγιση». Και στις δύο περιπτώσεις υποβλήθηκαν εκτενείς και αναλυτικές εκθέσεις περαιώσης.

Παραλλήλως συνέχισε την μεταδιδακτορική έρευνά της με τίτλο «Artistic practice and urban promenade (pedestrian zone). Comparative ethnological and anthropological study of Knez Mihajlova Street in Belgrade and Dionysius the Areopagite walkway in Athens» η Δρ. Gordana Blangojevic, από το Institute of Ethnography της Serbian Academy of Sciences and Arts (2017-2019), η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Τον Μάιο του 2018 εκλέχθηκε ως μέλος ΕΔΙΠ με μετάταξη από την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ο κ. Παντ. Λέκκου, ο οποίος όταν έρθει στο Τμήμα – εκτιμάται το επόμενο ακαδημαϊκό έτος - θα ενταχθεί στο Εργαστήριο, δεδομένου ότι το αντικείμενό του είναι «Εκκλησιαστική και λαϊκή θρησκευτική παράδοση». Επίσης συνέχισαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο Εργαστήριο ο Δρ. Αθαν. Κούγκουλος ως μέλος ΕΔΙΠ του ΤΙΕ και ως μέλος ΕΤΕΠ ο κ. Στ. Κιοτσέκογλου.

B. Αρχαιακό – Πρωτογενές υλικό.

Το «Λαογραφικό Αρχείο» του Τμήματος, εμπλουτίστηκε με 198 ακόμη συλλογές, οι οποίες καταγράφηκαν και ταξινομήθηκαν, φτάνοντας τον συνολικό μέχρι στιγμής αριθμό των χειρογράφων αυτών συλλογών σε 3285. Επίσης ολοκληρώθηκε η καταγραφή των ηχητικών και των οπτικών καταγραφών που συνοδεύουν τα χειρόγραφα πρωτογενούς λαογραφικής ύλης.

Κατά τους μήνες Μάρτιο - Απρίλιο 2019, υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση του Διευθυντή και μελών του Εργαστηρίου, και με τη συνεργασία του ειδικού στους υπολογιστές και δρα πληροφορικής κ. Κυρ. Σγουρόπουλου, μέλους ΕΔΙΠ του ΤΙΕ, εμπλουτίστηκε, ενημερώθηκε με τα στοιχεία των νέων συλλογών και διορθώθηκε από τους ασκούμενους στο Εργαστήριο φοιτητές στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΠΑ, ο ηλεκτρονικός κατάλογος των συλλογών, με διάφορες εφαρμογές και δυνατότητες αναζητήσεων στοιχείων, του πρωτογενούς αυτού λαογραφικού υλικού, ο οποίος έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Εργαστηρίου, ώστε το υλικό αυτό να αξιοποιηθεί από κάθε ενδιαφερόμενο ερευνητή. Παραλλήλως δε τα χειρόγραφα αυτά αναταξινομήθηκαν και διορθώθηκαν τα τυχόν λάθη στην τοποθέτησή τους στους φωριαμούς και στα ράφια όπου φυλάσσονται.

Τον Σεπτέμβριο 2018 στο Εργαστήριο συγκροτήθηκε «Αρχείο Ελένης Σβορώνου». Πρόκειται για αντίγραφα αρχαιακών τεκμηρίων αλλά και για φωτογραφίες παλαιών εκδόσεων και εφημερίδων από τα ΓΑΚ-Αρχεία Σάμου και διάφορα άλλα ελληνικά αρχεία, που αναφέρονται στο ποιητικό, πεζογραφικό και εκδοτικό έργο της ποιήτριας και εκδότριας Ελένης Σβορώνου († 1918). Το υλικό αυτό, που εμπλουτίζεται συνεχώς από νεότερες συμπληρωματικές έρευνες, θα χρησιμεύσει για την άσκηση των φοιτητών στην εκδοτική κειμένων της νεοελληνικής φιλολογίας, με τελικό στόχο την συγκρότηση και δημοσίευση μιας συγκεντρωτικής έκδοσης των απάντων της.

Γ. Εκπαιδευτικό έργο.

Το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2018 – 2019 στο Εργαστήριο εργάστηκαν και εκπαιδεύτηκαν τέσσερεις φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΠΑ για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, αλλά και είκοσι προπτυχιακοί φοιτητές του ΤΙΕ, οι οποίοι στο πλαίσιο των μαθημάτων Λαογραφίας που διδάσκονται θέλησαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα ερευνητικά έργα του Εργαστηρίου. Πέρα από τον εμπλουτισμό και τη διόρθωση του ηλεκτρονικού καταλόγου του πρωτογενούς λαογραφικού υλικού του Εργαστηρίου, για τον οποίο έγινε λόγος παραπάνω, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκήθηκαν στην οργάνωση και διαχείριση αρχείων και αρχειακών συλλογών, κατατάσσοντας και ευρετηριάζοντας σχετικό υλικό του Εργαστηρίου από τη Σάμο, τη Θράκη και την Μακεδονία.

Παραλλήλως οι ασκούμενοι φοιτητές ασχολήθηκαν, υπό την επίβλεψη της Επίκ. Καθηγήτριας κας Νάντιας Μαχά με την αποδελτίωση βιβλιογραφίας σχετικής με τις ελληνικές λαϊκές και παραδοσιακές ενδυμασίες, καθώς και με την κατάταξη ενός σώματος εγγράφων που αποτελούν το ιστορικό αρχείο του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, ως πρώτο βήμα για τη μελλοντική συγγραφή της ιστορίας του.

Συνεχίστηκε κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος η εργασία συγκρότησης και κατάταξης του αρχείου ημερολογίων τοίχου, με δείγματα από όλη την Ελλάδα, κυρίως από τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους. Πρόκειται για υλικό, η μελέτη του οποίου ενδιαφέρει τα τελευταία χρόνια έντονα τόσο την ελληνική, όσο και τις ξένες λαογραφίες, αλλά και η κατάταξη και μελέτη του «Αρχείου Νικολάου Φαρδύ», όπου θησαυρίζονται εκδόσεις, δημοσιεύματα και φωτοαντίγραφα χειρογράφων του λογίου αυτού της Σαμοθράκης, υπό την επίβλεψη και με την φροντίδα του κ. Κούγκουλου.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με την «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας», που έχει ιδρύσει ο Φορέας Πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός. Για τη διάσωση του Πολιτιστικού Αποθέματος», της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού, το Εργαστήριο συμμετέχει στη διοργάνωση μαθημάτων τριετούς κύκλου σπουδών (2017 – 2021) λαογραφίας πανεπιστημιακού επιπέδου, με τίτλο «Εισαγωγή στην επιστήμη του λαϊκού πολιτισμού». Τα μαθήματα αυτά έχουν στόχο την επιμόρφωση και εκπαίδευση εκπαιδευτικών και ανθρώπων με πανεπιστημιακή εκπαίδευση, σε ζητήματα λαογραφίας και τοπικής ιστορίας, στα πλαίσια μιας γενικότερης προσπάθειας για την ανάπτυξη της πατριδογνωσίας στη χώρα μας.

Στο πλαίσιο της μεταδιδακτορικής έρευνας του δρος Αλ. Καπανιάρη, και σε συνεργασία με την «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας», που είναι Τμήμα του Πολιτιστικού Φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη Διάσωση του Πολιτιστικού Αποθέματος» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2018 – 2019 δημιουργήθηκε πρόγραμμα «Πηλιορείτες εν Αιγύπτω: Αρχειακή Εθνογραφία με την οπτική των Νέων Τεχνολογιών και του Διαδικτύου» στο πλαίσιο κύκλου σπουδών ενός έτους, διαρθρωμένου σε δύο εξάμηνα, με επιστημονικούς υπευθύνους τον διευθυντή του Εργαστηρίου και τον κ. Καπανιάρη. Οι στόχοι του προγράμματος είναι μέσα από αυτή τη δραστηριότητα: α) να ενισχυθεί και η μεταδιδακτορική έρευνα με το νέο υλικό, β) να παρουσιάσουμε καλές πρακτικές εφαρμογής των νέων τεχνολογιών στο πεδίο της αρχειακής εθνογραφίας, γ) να αξιολογήσουμε ένα νέο καινοτόμο πρόγραμμα εξ αποστάσεως (e-learning) στο πεδίο της εθνογραφίας και των ανθρωπιστικών σπουδών ευρύτερα, δ) να ενταχθεί η πρωτοβουλία στον νέο κύκλο εκδηλώσεων που θα πραγματοποιηθεί το 2019 στο Βόλο στο πλαίσιο της «Ναυτικής Εβδομάδας» με τιμώμενη πόλη την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Το πρόγραμμα

ξεκίνησε το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2018 - 2019 και θα ολοκληρώθηκε το εαρινό εξάμηνο της ίδιας χρονιάς. Οι διδακτικές ενότητες που θα παρακολούθησαν οι σπουδαστές είναι: Εισαγωγή στην εθνογραφία - Ψηφιακή εθνογραφία - Βασικές αρχές αρχειακής εθνογραφίας - Η συνέντευξη ως εργαλείο εθνογραφικής έρευνας - Ψηφιακή αφήγηση και συλλογική μνήμη - Εργαστήριο ψηφιοποίησης και διαχείρισης τεκμηρίων και πηγών - Εργαλεία Κοινωνικής Δικτύωσης και συλλογική μνήμη.

Τον Αύγουστο του 2019 το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, τον καθηγητή Ευάγγ. Αυδίκο και το ΠΜΣ «Τοπική ιστορία – διεπιστημονικές προσεγγίσεις» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ συνδιοργανώνει το 7^ο Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων με θέμα «Τρωγοπίνοντας. Πολιτισμικές και κοινωνικές προσεγγίσεις της (αγρο)διατροφικής παράδοσης».

Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου του 2019 το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το ΠΜΣ «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία» του Τμήματος και με την Ένωση Προφορικής Ιστορίας διοργάνωσε στο Τσεπέλοβο του Ζαγορίου το «1^ο Θερινό Σχολείο για την Προφορική Ιστορία», με την φροντίδα του Αναπλ. Καθηγητή κ. Βασιλ. Δαλκαβούκη.

Δ. Δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις σε συνέδρια από τα προγράμματα μεταδιδακτορικής έρευνας του Εργαστηρίου

Από το πρόγραμμα μεταδιδακτορικής έρευνας του Δρος Αλ. Καπανιάρη, με τίτλο «Αρχειακή εθνογραφία και αναγνώσεις σε ψηφιακό περιβάλλον: 'συνομιλώντας' με τα αρχεία των Πηλιορείτων εν Αιγύπτω», προέκυψαν οι ακόλουθες δημοσιεύσεις, που αφορούν το επιτελούμενο στο Εργαστήριο ερευνητικό έργο:

1. «Design and implementation of e-learning programs in folklore, ethnography and history: Following the Logic of the Mass Open Internet Courses (MOOC)», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 1 (2019), σ. 22-29 [Μ. Γ. Βαρβούνης - Αλ. Καπανιάρης].
2. «Archival Ethnography & Readings in the Digital Environment: "Conversing" with the Archives of People coming from Mt Pelion in Egypt: the design of a long-term research», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 4 (2019), σ. 92-96 [Μ. Γ. Βαρβούνης - Αλ. Καπανιάρης].
3. «E-Learning Program in archival ethnography: Evaluation of the course: 'People coming from Mt Pelion in Egypt: Archival Ethnography from the perspective of new technologies and the Internet'», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 2 (2019), σ. 97-105 [Μ. Γ. Βαρβούνης - Αλ. Καπανιάρης].
4. «E-Learning program 'Introduction to the Science of Folk Culture': Evaluation of the semester course 'Introduction to Folklore'», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 1-10 [Μ. Γ. Βαρβούνης - Αλ. Καπανιάρης].
5. «Social networking and communication tools in archive ethnography: Tools for collecting, displaying and recording material or digital research notebooks?», *Journal*

of Multidisciplinary Research and Development 5: 5 (2019), σ. 11-18 [Μ. Γ. Βαρβούνης - Αλ. Καπανιάρης].

6. E-learning program: «Introduction to the science of Folk Culture»: Evaluation of the semester course: ‘Contemporary Horizons of Folklore Studies, (Gender, Internet and Education)’, *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 24-34 [Μ. Γ. Βαρβούνης - Αλ. Καπανιάρης - Μαρ. Γκασούκα].

Από το πρόγραμμα μεταδιδακτορικής έρευνας του Δρος Γ. Κούζα με τίτλο «Σύγχρονες μορφές προφορικότητας και ‘ανεπίσημη’ επικοινωνία: διαδόσεις και κοινωνικοί σχολιασμοί σε ένα δήμο της Αττικής. Μια λαογραφική και εθνογραφική προσέγγιση» προέκυψαν οι ακόλουθες ανακοινώσεις σε συνέδρια και δημοσιεύσεις, που ανήκουν στα πλαίσια του επιτελούμενου στο Εργαστήριο ερευνητικού έργου:

1. «The importance of the narration of social commentations: from the underestimation of “informal” communication forms to the appreciation of the social dynamics of gossip in everyday life.», Ανακοίνωση στο *Interim Congress of the International Society for the Folk Narrative Research 2018*. Organization Catania University - International Society for Folk Narrative Research ISFNR – 2018 (12-16 June 2018, Ragusa Italy) [Γ. Κούζας].
2. «From public to private life and vice versa. Social commentation (gossip) as a dynamic expression of positive and negative emotions» στο 9th International Association EA Congress Zadar 2018 Emotions, Senses and Affects in the Context of Southeast European Anthropology (Zadar, Croatia, 27-29 September 2018) [Γ. Κούζας].
3. «Orality and Contemporary Society: Analyzing the Form and the Structure of Social Commentations (Gossips) in a Modern Greek Community», στο *International Conference: From Homer to Hatzi-Yavrouda – Aspects of oral narration in the Greek tradition*, Danish Institute – Carlsberg Foundation, 29 September – 30 September 2018 [Μ. Βαρβούνης – Γ. Κούζας].
4. «Η κοινωνική δυναμική του κουτσομπολιού. Μια εθνογραφική προσέγγιση της προώθησης οικονομικών και εμπορικών δραστηριοτήτων μέσω των κοινωνικών σχολιασμών», *Εθνολογία* 17 (υπό δημοσίευση) [Γ. Κούζας].
5. «Προφορικότητα και παρεμβατικότητα: Οι προφορικές διαδόσεις και οι κοινωνικοί σχολιασμοί ως μηχανισμοί κοινωνικού ελέγχου σε μια κοινότητα της Αττικής», *Λαογραφία* 44 (υπό δημοσίευση) [Γ. Κούζας].
6. «Orality and Contemporary Society: Analyzing the Form and the Structure of Social Commentations (Gossips) in a Modern Greek Community», στον τόμο B. Olsen et al. (eds), *From Homer to Hatzi-Yavrouda – Aspects of oral narration in the Greek tradition*, Danish Institute – Carlsberg Foundation (υπό δημοσίευση) [Μ. Βαρβούνης – Γ. Κούζας].

Ε. Συνέδρια και ημερίδες.

Το Εργαστήριο διοργάνωσε, με πρωτοβουλία μελών του, το διεθνές συνέδριο «Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture

and Tourism» (Κομοτηνή, 19 – 21 Οκτωβρίου 2018), με επιστημονική υπεύθυνη την Επίκ. Καθηγήτρια κα Αικ. Μάρκου.

Τον Δεκέμβριο του 2018 το Εργαστήριο διοργάνωσε την Επιστημονική Ημερίδα «Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του: Ημερίδα αφιερωμένη στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του ‘Εθνολογικού Μουσείου Θράκης’ Αγγελική Γιαννακίδου» (Κομοτηνή, 12 Δεκεμβρίου 2018), με αφορμή την παραχώρηση της διεύθυνσης και της επιστημονικής διαχείρισης του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου» στο Εργαστήριο και στο προσωπικό του, και δι’ αυτού στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Τον Ιανουάριο του 2019 το Εργαστήριο, σε συνεργασία με την Edebiyat Fakültesi Dekanlığı (Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής) του İstanbul Üniversitesi συμμετείχε στην Κωνσταντινούπολη σε επιστημονική ημερίδα με τίτλο «Yunan Dünyasında Osmanlı İzleri: Kültürlerarası Bir Diyalog» (Κωνσταντινούπολη, 25 Ιανουαρίου 2019).

Το Εργαστήριο, με μέριμνα του Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Β. Δαλκαβούκη, και με τη συνεργασία του ΠΜΣ του Τμήματος «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία», το Εργαστήριο διοργάνωσε την «8η Συνάντηση για την Εθνογραφία και την Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία: στην κλίμακα του τοπικού. Διεπιστημονικές συναντήσεις της Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας με την Ιστορία και τις (δια)πολιτισμικές σπουδές» (5-7 Απριλίου 2019).

Τον χειμώνα του 2019 (29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου) το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το «Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΕΚΠΑ και με τον «Φάρο Ποντίων» της Θεσσαλονίκης, συνδιοργανώνει στη Θεσσαλονίκη το Διεθνές Συνέδριο «Ποντιακή λαϊκή παράδοση: από το παρελθόν στο μέλλον».

Το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ αντιστοίχως, διοργάνωσε στην Κομοτηνή την Επιστημονική Ημερίδα «Η ελληνική γλώσσα διαχρονικά ως πολιτισμική αξία» (27 Μαρτίου 2019), προς τιμήν του ακαδημαϊκού και ομ. Καθηγητή Εμμ. Ε. Γδούτου.

Το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ αντιστοίχως, διοργάνωσε στην Κομοτηνή την Επιστημονική Ημερίδα «Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» (15 Μαΐου 2019), προς τιμήν του ομ. Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη.

Το Εργαστήριο, σε συνεργασία με την «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας», του πολιτιστικού φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος & Αλμυρού διοργάνωσε στις 8 Ιουνίου 2019 στο Μουσείο Τσαλαπάτα στο Βόλο, εκδήλωση με τίτλο «Αρχαιακή Εθνογραφία & Αναγνώσεις σε Ψηφιακό Περιβάλλον: «Συνομιλώντας» με τα Αρχεία των Πηλιορείτων Εν Αιγύπτω». Κατά τη διάρκειά της θα παρουσιάστηκε στα πλαίσια σχετικής ημερίδας με τίτλο «Αρχαιακή Εθνογραφία & Αναγνώσεις σε Ψηφιακό Περιβάλλον: ‘Συνομιλώντας’ με τα αρχεία των Πηλιορείτων ‘Εν Αιγύπτω’» η σχετική μεταδιδακτορική έρευνα του Δρ Αλέξανδρου Καπανιάρη, την οποία πραγματοποίησε στο Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ, με την επίβλεψη του καθηγητή και Διευθυντή του Εργαστηρίου κ. Μ. Γ. Βαρβούνη, και οι εργασίες των σπουδαστών (στα αντικείμενα της εθνογραφίας και της ψηφιακής αφήγησης) από το εξ αποστάσεως πρόγραμμα: «Πηλιορείτες Εν Αιγύπτω: Αρχαιακή Εθνογραφία με την οπτική των Νέων Τεχνολογιών & του Διαδικτύου».

ΣΤ. Εκδόσεις.

Στο Εργαστήριο, αμέσως μετά την ίδρυσή του, δημιουργήθηκε σειρά αυτοτελών επιστημονικών δημοσιεύσεων του, με τον τίτλο «Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» (2015 κ.εξ.), η οποία θα διευθύνεται από τον εκάστοτε Διευθυντή του Εργαστηρίου. Το ακαδημαϊκό έτος 2018 – 2019 στη σειρά αυτή εκδόθηκαν οι εξής μελέτες:

Μ. Γ. Βαρβούνης – Μ. Γ. Σέργης (επιμ.), *Πλάτανος Ευσκιοφύλλος. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη*, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 627 (σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη).

Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Τα κατά την αναγόρευσιν του ομότιμου καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας*, Κομοτηνή 2019, σσ. 45 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»).

Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*, Κομοτηνή 2019, σσ. 72 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»).

Σημειώνεται ότι εντός του πρώτου εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους έχουν προγραμματιστεί για έκδοση δύο ογκώδεις τόμοι, 700 περίπου σελίδων έκαστος, ένας με τα πρακτικά του συνεδρίου για τους Πομάκους της Θράκης, σε συνεργασία με τις εκδόσεις Αντ. Σταμούλη της Θεσσαλονίκης, και ένας με τα πρακτικά του συνεδρίου για το λαϊκό μυθιστόρημα, σε συνεργασία με τις εκδόσεις Gutenberg της Αθήνας.

Σε κάθε περίπτωση, το Εργαστήριο συνεργάζεται με εκδοτικούς οίκους οι οποίοι και αναλαμβάνουν το κόστος της εκάστοτε έκδοσης, ώστε και αυτή να πραγματοποιείται, αλλά και να μην προκύπτει κανένα κόστος για το Εργαστήριο, το Τμήμα και το ΔΠΘ. Την εκδοτική αυτή πολιτική θα συνεχίσουμε και κατά την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Ζ. Ερευνητικά προγράμματα.

Σε όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2018 – 2019 συνεχίστηκαν τα εν εξελίξει ερευνητικά προγράμματα και οι ερευνητικές δράσεις του Εργαστηρίου, όπως αυτά αναγράφονται και παρουσιάζονται στους απολογισμούς του έργου του των προηγούμενων ετών.

Επιπλέον, στο «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» έχουν συγκροτηθεί ηλεκτρονικές βιβλιογραφικές βάσεις με θέμα α. τη Θράκη και β. την πρωτότυπη ελληνική πεζογραφία του 19ου αιώνα. Οι βάσεις φιλοξενούνται σε ειδικό ηλεκτρονικό υπολογιστή και θα είναι ανοιχτές σε κάθε επιστήμονα, μελετητή και φοιτητή, ο οποίος θα θελήσει να τις συμβουλευτεί εντός του χώρου του Εργαστηρίου, ενώ είναι διαθέσιμες και στην ιστοσελίδα του Εργαστηρίου, και εμπλουτίζονται συνεχώς με νέα αποκτήματα.

Το Εργαστήριο συνδιοργάνωσε και εκτελεί, σε συνεργασία με το Етнографски институт САНУ (СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИИЗ БЕОГРАДА, РЕПУБЛИКА СРБИЈА) / Institute of Ethnography SASA (Serbian Academy of Sciences and Arts) το ερευνητικό πρόγραμμα «Different Identities and Functions of Urban Space: A Comparative Study of the Circumstances in Belgrade and Athens» (Ιούνιος 2019 – Ιούνιος 2023), με επιστημονικούς υπεύθυνους τον Διευθυντή του Καθηγητή Μ. Γ. Βαρβούνη και την Δρ. Gordana Blagojević, και συνεργάτες τον Δρ. Γ. Κούζα, την Δρ. Νάντια Μαχά, τον Δρ. Αθανάσιο Κούγκουλο, την Δρ. Ivica Todorovic, την Δρ. Jadranka Đorđević, τον Δρ. Aleksandar Krel και την Δρ. Sonja Žakula, ερευνητές του Institute of Ethnography της Serbian Academy of Sciences and Arts. Από το πρόγραμμα αυτό, που στηρίζεται σε ιδιωτικές χορηγίες, θα προέλθει ένα βασικό υλικό καταγραφής της ενεστώσας κατάστασης των μορφών και των εκδηλώσεων της αστικής λαογραφίας στην Αθήνα και το Βελιγράδι, ως μελετών περίπτωσης (case studies) για την γενικότερη κατάσταση των μορφών του σύγχρονου λαϊκού πολιτισμού, στην Ελλάδα και στη Σερβία, με συγκριτικές αναφορές και στο ανάλογο υλικό των υπολοίπων βαλκανικών λαών.

Τον Ιούνιο 2019 το Εργαστήριο συμμετείχε με επιστημονικό υπεύθυνο τον Διευθυντή του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, καθηγητή Μ. Γ. Βαρβούνη, στον σχεδιασμό και την υποβολή του ερευνητικού προγράμματος «Θράκη: Από το παρελθόν στο μέλλον. Λαογραφία & Εικονική πραγματικότητα». Η ερευνητική πρόταση σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Εταιρεία Infologic Συμβουλευτική και το «Εθνολογικό Μουσείο Θράκης», και εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ (Β' κύκλος)». Στην ερευνητική ομάδα συμμετέχουν τα μέλη του Εργαστηρίου, Δρ Βασιλική Κράββα, Δρ Αθηνά (Νάντια) Μαχά, Δρ. Αθανάσιος Κούγκουλος, το μέλος Ε.ΔΙ.Π του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δρ Κυριάκος Σγουρόπουλος, η δρ Παναγιώτα Δαλακούρα και η Βάγια Μπαμπέλη από τη Γραμματεία του ΤΙΕ. Στόχος του Προγράμματος είναι η δημιουργία πολυμεσικού περιεχομένου (media content) το οποίο θα αποθηκευτεί στο υπό ανάπτυξη αποθετήριο πολιτισμού και θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη εφαρμογών τουριστικής ανάδειξης της Θράκης και του πολιτισμού της. Το περιεχόμενο θα δημιουργηθεί από την ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου και θα παρουσιάζεται επίσης σε λογισμικά τρισδιάστατης αναπαράστασης και εφαρμογές εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας. Η θεματική του περιεχομένου θα είναι βασισμένη σε πέντε μυθιστορίες της Θράκης μέσα από διαδρομές, τοπολογία, λαογραφία και άλλα στοιχεία που ζωντανεύουν πασίγνωστους θρακιώτικους μύθους και ιστορίες που θα παρουσιαστούν από πέντε (5) «Εικονικούς Κόσμους» με τους εξής τίτλους: α) «Η πορεία της Αλεξανδρούπολης: Από το παραθαλάσσιο ψαροχώρι του 19ου αιώνα στη σημερινή πόλη», β) «Από τη μουσική του μυθικού Ορφέα, στον Αηδονίδα της Θρακιώτης παράδοσης», γ) «Από τα υφαντά της Πηνελόπης ως τα μεταξωτά καραμελωτά του Σουφλίου», δ) «Οι μελύπικτοι άρτοι των Βυζαντινών και οι μακαρόνες της Σαμοθράκης», «Θρακιώτες: Οι πρόσφυγες της ανατολής και οι Μετανάστες της Δύσης».

Όπως προαναφέρθηκε, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2017 – 2018 και 2018 - 2019 το Εργαστήριο, δια της Επίκ. Καθηγήτριας κας Νάντιας Μαχά, ανέλαβε την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση της μουσειακής συλλογής λαογραφικού υλικού του ΔΠΘ. Με βάση τη συστηματική αυτή εργασία, προέκυψε μια ψηφιακή βάση δεδομένων, στην οποία όλα τα αντικείμενα της συλλογής (παραδοσιακές ενδυμασίες, εργαλεία, είδη λαϊκής τέχνης, σκεύη και μουσικά όργανα) παρουσιάζονται φωτογραφημένα, με περιγραφή αναλυτική, μελέτη και σχετική βιβλιογραφική

τεκμηρίωση, ώστε η συλλογή αυτή να είναι πλέον και ηλεκτρονικά προσβάσιμη στους μελετητές που θα ήθελαν να μελετήσουν τμήματά της.

Στο πρόγραμμα αυτό εργάστηκαν και εκπαιδεύτηκαν σχετικά φοιτητές του Τμήματος, στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης των φοιτητών που είναι ενταγμένη στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, αλλά και προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΤΙΕ που ήθελαν να αποκτήσουν ερευνητική εμπειρία. Το πρώτο μέρος του υλικού αυτού, που περιλαμβάνει τις ποδιές της παραδοσιακής γυναικείας σαρακατσάνικης φορεσιάς αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Εργαστηρίου τον Ιούνιο του 2018, και το δεύτερο μέρος, με τα υπόλοιπα αντικείμενα (ενδυμασίες, εργαλεία, κοσμήματα, μουσικά όργανα, έπιπλα, ξυλόγλυπτα κ.λπ.) αναρτήθηκε τον Ιούνιο και Ιούλιο του 2019, ώστε τα αντικείμενα της λαογραφικής συλλογής του ΔΠΘ να είναι πλήρως προσβάσιμα στην έρευνα, ψηφιοποιημένα και τεκμηριωμένα επιστημονικά.

Τον Ιανουάριο του 2019 το Εργαστήριο μέσω της επιστημονικής συνεργατιδός του δρ Νάντιας Μαχά ανέλαβε σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ενδυμασιολογίας την καταγραφή του έργου των μοδιστρών, τόσο αυτών που ασχολήθηκαν με το γυναικείο ένδυμα, όσο και με την παραγωγή θεατρικών κουστουμιών –που τις περισσότερες φορές προέρχονταν από τον χώρο της γυναικείας μόδας. Προτάθηκε ως προσωρινός τίτλος του προγράμματος η «Μοδιστρική» και έγινε ο χρονολογικός εντοπισμός των ορίων στα οποία θα κινηθεί η έρευνα, με αφετηρία το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Αποφασίστηκε εν τούτοις να δοθεί προτεραιότητα στην καταγραφή των μοδιστρών που δούλεψαν στους αθηναϊκούς οίκους μόδας, αλλά και σε εκείνους της επαρχίας, το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα, προκειμένου να διασωθούν, όσο είναι ακόμα καιρός, πληροφορίες από ζωντανούς φορείς, δηλαδή από τις τελευταίες, ηλικιωμένες πια, μοδίστρες που απασχολήθηκαν σε αυτούς. Για τον σκοπό αυτό, συντάχθηκε ένα ερωτηματολόγιο, που, βάσει του παραπάνω σκεπτικού, κινείται γύρω από τους ακόλουθους τέσσερις άξονες: Α) Κοινωνιολογική προσέγγιση του θέματος, με ιδιαίτερη έμφαση στο πρόσωπο της κάθε μοδίστρας, στην καταγραφή των βιογραφικών της στοιχείων, αλλά και των στοιχείων που αφορούν στην εκπαίδευση της. Β) Καταγραφή του τύπου της δουλειάς: κατηγοριοποίηση ως προς τον τόπο και τον τρόπο εργασίας (στο σπίτι ή στο εργαστήριο – οίκο μόδας), εργασιακό περιβάλλον, εξειδίκευση. Γ) Καταγραφή των εργαλείων, τεχνικών, πατρών, υλικών και προμηθευτών. Δ) Αποτίμηση του τελικού προϊόντος –του ενδύματος, και καταγραφή στοιχείων για τον τελικό αποδέκτη του προϊόντος –τον πελάτη. Απώτερος σκοπός του προγράμματος είναι η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας με οποιοδήποτε τρόπο θεωρηθεί εφικτό: έκδοση, ημερίδα, έκθεση.

Τον Ιούνιο του 2019 το Εργαστήριο συμμετείχε με τον Διευθυντή και τα μέλη του Ν. Μαχά και Αθ. Κούγκουλο στον σχεδιασμό και στην υποβολή του ερευνητικού προγράμματος «Θρακογραφία». Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Εταιρεία Πληροφορικής «Τελεστώ», το «Εργαστήριο Χαρτογραφίας» του ΕΜΠ και το «Εθνολογικό Μουσείο Θράκης», και εντάχθηκε στο «ΕΠΑνΕΚ 2014-2020: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία'», και μάλιστα στην ενιαία δράση κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ». Στόχος του προγράμματος αυτού, η δημιουργία ενός συστήματος γνώσης για το λαϊκό πολιτισμό της Μείζονος Θράκης στο χώρο και στο χρόνο, με σημασιολογική αναπαράσταση και διασύνδεση της πληροφορίας. Πρόκειται για μια ολιστική προσέγγιση με στόχο τη δημιουργία πλατφόρμας πολυμεσικού υλικού (videos, εικόνες, κείμενα, χάρτες, τρισδιάστατες αναπαραστάσεις) και εφαρμογής επαυξημένης πραγματικότητας για έξυπνες συσκευές σε πραγματικό χρόνο.

· Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2016 – 2017, 2017 – 2018 και 2018 - 2019, το Εργαστήριο οργάνωσε το ερευνητικό πρόγραμμα «Οργάνωση και διαχείριση αρχείων και αρχειακών συλλογών», για την κατάταξη και ευρετηρίαση σχετικού υλικού του Εργαστηρίου από τη Σάμο, τη Θράκη και τον Πόντο και την αποδελτίαση βιβλιογραφίας σχετικής με τις ελληνικές λαϊκές και παραδοσιακές ενδυμασίες, καθώς και την κατάταξη ενός σώματος εγγράφων που αποτελούν το ιστορικό αρχείο του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, ως πρώτο βήμα για τη μελλοντική συγγραφή της ιστορίας του. Η έρευνα υποστηρίχθηκε, με την εξασφάλιση ανθρώπινων πόρων, εν μέρει μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ - Πρακτική άσκηση φοιτητών.

Η. Συμφωνίες συνεργασίας με ομοειδή ερευνητικά κέντρα του εσωτερικού.

Τον Ιούνιο του 2018 το Εργαστήριο υπέγραψε πρωτόκολλο επιστημονικής συνεργασίας και σχεδιασμού και εκτέλεσης ερευνητικών και επιστημονικών δράσεων με το «Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas» («Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών») του Πανεπιστημίου της Γρανάδα, στην Ισπανία, και με τον διευθυντή του, καθηγητή κ. Μ. Morfakifis-Filaktos. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται, πέρα από τα κοινά ερευνητικά προγράμματα και την διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων, και η ίδρυση κοινής σειράς ηλεκτρονικών κριτικών και φιλολογικών εκδόσεων κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 19^{ου} αιώνα, με ιδιαίτερο λογοτεχνικό, ιστορικό και λαογραφικό ενδιαφέρον.

· Τον Νοέμβριο του 2019 το Εργαστήριο υπέγραψε πρωτόκολλο επιστημονικής συνεργασίας με το Τμήμα Κλασικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, της Σχολής Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών, του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου στη Ρουμανία - Departamentul de Filologie Clasica și Neogreacă, Facultății de Limbi și Literaturi Străine (Faculty of Foreign Languages and Literatures / Classical and Modern Greek Philology Department) του University of Bucharest, με στόχο την οργάνωση κοινών επιστημονικών δραστηριοτήτων, workshops, ημερίδων, σεμιναρίων και συνεδρίων, για ζητήματα σχετικά με τις νεοελληνικές σπουδές στον ευρύτερο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Οι συμφωνίες αυτές λειτουργούν παράλληλα με τις ήδη υπάρχουσες, όπως φαίνονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του Εργαστηρίου, με σκοπό την υποβοήθηση και οργάνωση, αλλά και την χρηματοδότηση και στήριξη του ερευνητικού έργου που επιτελείται στο Εργαστήριο.

Θ. Διαχείριση και εκθέσεις μουσειακών συλλογών.

Το 2018 στο Εργαστήριο, και στον Διευθυντή του προσωπικά, ανατέθηκε η επιστημονική επίβλεψη και διαχείριση του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης – Αγγέλα Γιαννακίδου» της Αλεξανδρούπολης. Συγκεκριμένα, με ειδικό συμβολαιογραφικό έγγραφο, οι όροι του οποίου έγιναν δεκτοί τόσο από τη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, όσο και από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, η ιδρύτρια του μουσείου Αγγέλα Γιαννακίδου όρισε ότι η επιστημονική και μουσειολογική επίβλεψη και διαχείριση του μουσείου, των συλλογών και των ερευνητικών και μουσειοπαιδαγωγικών προγραμμάτων του μετά τον θάνατό της θα ανατεθεί στον Διευθυντή του Εργαστηρίου, και σε επιτροπή που θα συστήσει από τα μέλη του Εργαστηρίου, και στην οποία θα συμμετέχουν και δύο μέλη της οικογενείας

της, υπό τον όρο η συλλογή και τα επιμέρους περιεχόμενά της να μην διασπαστούν. Σε κάθε δε περίπτωση, η συνέχιση του έργου αυτού θα ανήκει στον Διευθυντή του Εργαστηρίου και στα μέλη του, όπως θα οριστεί απ' αυτόν τη σειρά της διαδοχής τους στην εν λόγω επιτροπή. Με τον τρόπο αυτό το Εργαστήριο, και ο διευθυντής και τα μέλη του, ανέλαβαν την επιστημονική διαχείριση και επίβλεψη του αξιολογότερου αυτού λαογραφικού μουσείου, οι συλλογές και η δράση του οποίου καλύπτουν τον χώρο της μείζονος Θράκης.

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2017 – 2018 και 2018 – 2019 το Εργαστήριο, δια της επιστημονικής συνεργάτιδός του δρος Νάντιας Μαχά, στα πλαίσια ειδικού ερευνητικού προγράμματος που υποβλήθηκε στην διοίκηση του ΔΠΘ και εγκρίθηκε, ανέλαβε την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση της μουσειακής συλλογής λαογραφικού υλικού του ΔΠΘ. Με βάση τη συστηματική αυτή εργασία, προέκυψε μια ψηφιακή βάση δεδομένων, στην οποία όλα τα αντικείμενα της συλλογής (παραδοσιακές ενδυμασίες, εργαλεία, είδη λαϊκής τέχνης, σκεύη και μουσικά όργανα) παρουσιάζονται φωτογραφημένα, με περιγραφή αναλυτική, μελέτη και σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση, ώστε η συλλογή αυτή να είναι πλέον και ηλεκτρονικά προσβάσιμη στους μελετητές που θα ήθελαν να μελετήσουν τμήματά της. Η έρευνα υποστηρίχθηκε, με την εξασφάλιση ανθρώπινων πόρων, εν μέρει μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ - Πρακτική άσκηση φοιτητών. Ακολούθως, στο Εργαστήριο ανατέθηκε η μουσειολογική μελέτη του πανεπιστημιακού «Λαογραφικού Μουσείου», του μουσείου δηλαδή όπου θα εκτεθεί η λαογραφική συλλογή του ΔΠΘ, στο νέο κτήριο της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, στην πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής.

Αυτές είναι, σε γενικές γραμμές οι δράσεις του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019. Τις δράσεις αυτές σκοπεύουμε να συνεχίσουμε και να επεκτείνουμε και το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, δεδομένου ότι έχει ενισχυθεί τόσο το προσωπικό, όσο και η ερευνητική μας εμπειρία, στοχεύοντας πάντοτε τόσο στην ερευνητική ανάπτυξη των επιστημών που το Εργαστήριο θεραπεύει, όσο και στην ενεργή συμμετοχή μας στο γενικότερο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που επιτελείται στο Τμήμα.

Με τιμή

Καθηγητής Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ
Διευθυντής του Εργαστηρίου Λαογραφίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επιμέρους επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα των μελών του Εργαστηρίου

Τα μέλη ΔΕΠ και ΕΤΕΠ που έχουν ενταχθεί στο Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας παρουσίασαν, στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2015-2016 τις ακόλουθες επιστημονικές, ερευνητικές, διδακτικές και συγγραφικές δραστηριότητες, που συναποτελούν επίσης και έργο του Εργαστηρίου, γι' αυτό και παρατίθενται στη συνέχεια. Να σημειωθεί ότι τα στοιχεία που παρατίθενται προέρχονται από τις εκθέσεις ερευνητικής δραστηριότητας που οι συνάδελφοι υπέβαλαν στο Εργαστήριο:

I. Ο Καθηγητής κ. Μ. Γ. Βαρβούνης

A. Συμμετοχή με ανακοινώσεις σε συνέδρια και ημερίδες

1. 4^ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των βαλκανικών χωρών «Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)» (Κομοτηνή, 22 – 24 Νοεμβρίου 2019 – Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ / Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών).
2. Ζ' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο για την επανάσταση του 1821 «Οι φιλελεύθεροι θεσμοί του Αγώνος της Ελληνικής Επανάστασεως» (Αθήνα, 19 - 20 Οκτωβρίου 2018 / Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος – Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας / Αίθουσα εκδηλώσεων του Συνοδικού Μεγάρου της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος).
3. 21^ο Θεολογικό Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών «Η συνάντηση Ελληνισμού και Χριστιανισμού: η διαχρονική σχέση, οι συνέπειες και ο απόηχος της συνάντησης από την ύστερη αρχαιότητα ως τις μέρες μας» (Αθήνα, 6 – 8 Δεκεμβρίου 2018 / Θεολογική Σχολή – Τμήμα Θεολογίας ΕΚΠΑ / Μεταπτυχιακός Φοιτητικός Θεολογικός Σύνδεσμος – Πολιτιστικό Κέντρο Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών).
4. Επιστημονική Ημερίδα «Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του: Ημερίδα αφιερωμένη στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του Έθνολογικού Μουσείου Θράκης' Αγγελική Γιαννακίδου» (Κομοτηνή, 12 Δεκεμβρίου 2018 / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας).
5. Επιστημονική Ημερίδα «Yunan Dünyasında Osmanlı İzleri: Kültürlerarası Bir Diyalog» (Κωνσταντινούπολη, 25 Ιανουαρίου 2019 / İstanbul Üniversitesi – Edebiyat Fakültesi Dekanlığı / Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü / Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı).
6. Επιστημονική Ημερίδα «Η ελληνική γλώσσα διαχρονικά ως πολιτισμική αξία» (Κομοτηνή, 27 Μαρτίου 2019 - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας).

7. Επιστημονική Ημερίδα «Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019 - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας).
8. Διεθνές Συνέδριο «Λαϊκή παράδοση του Πόντου: από το παρελθόν στο παρόν» (Θεσσαλονίκη, 29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2019 – «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ / «Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΕΚΠΑ / «Φάρος Ποντίων» της Θεσσαλονίκης).
9. Επιστημονική Ημερίδα «Αρχαϊκή Εθνογραφία και αναγνώσεις σε ψηφιακό περιβάλλον: ‘συνομιλώντας’ με τα αρχεία των Πηλιορείτων ‘εν Αιγύπτω’» (Βόλος, 8 Ιουνίου 2019, Μουσείο Τσαλαπάτα, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας», του πολιτιστικού φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού).

B. Διαλέξεις – Ομιλίες - Προσφωνήσεις

1. Αρχαιοελληνικά και βυζαντινά λαϊκά λατρευτικά έθιμα στην ελληνική εθιμοταξία (Περιστέρι, 17 Δεκεμβρίου 2018 – Δημοτικό Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Περιστερίου. Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες – Χειμερινό εξάμηνο 2018-2018).
2. Σύγχρονες μορφές στικής λαϊκής θρησκευτικότητας (Περιστέρι, 7 Ιανουαρίου 2019 – Δημοτικό Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Περιστερίου. Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες – Χειμερινό εξάμηνο 2018-2019).
3. Ελληνοβουλγαρικές ιστορικές και πολιτισμικές συγκλίσεις [Κομοτηνή, 12 Οκτωβρίου 2018, κατά την έναρξη του επιστημονικού συνεδρίου «Greece and Bulgaria: parallels and intersections in History and Culture» (Κομοτηνή, 12 – 14 Οκτωβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας)].
4. Τουρισμός και λαϊκός πολιτισμός στην εποχή της μετανεωτερικότητας [Κομοτηνή, 19 Οκτωβρίου 2018, κατά την έναρξη του επιστημονικού συνεδρίου «Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism» (Κομοτηνή, 19 – 21 Οκτωβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας)].
5. Η βυζαντινή κληρονομιά ως παγκόσμια αξία και δύναμη: ένας ξεχωριστός Βέλγος ουμανιστής (Κομοτηνή, 10 Οκτωβρίου 2018, κατά την αναγόρευση του καθηγητή του πανεπιστημίου του Γιοχάνεσμπουργκ κ. Benjamin Hendrickx σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ).
6. Προγεφύρωμα τέχνης μεταξύ Δύσης και Ανατολής [Κομοτηνή, 10 Οκτωβρίου 2018, κατά την έναρξη της επιστημονικής ημερίδας «Η συνάντηση του

Βυζαντίου με τη Δύση. Όψεις ιστορίας και πολιτισμού» (Κομοτηνή, 10 Οκτωβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας)].

7. Η λάμψη του Ελληνισμού στον σύγχρονο κόσμο [Κομοτηνή, 7 Νοεμβρίου 2018, κατά την έναρξη του διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου «Έδρες Νεοελληνικών Σπουδών στην Ευρώπη: παρόν, παρελθόν, μέλλον» (Κομοτηνή, 7-8 Νοεμβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών – Διεθνές Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης)].
8. «Των πατρών αρετών αμύντωρ»: ένας νεοελληνιστής στη Γρανάδα της Ισπανίας (Κομοτηνή, 7 Νοεμβρίου 2018, κατά την αναγόρευση του καθηγητή του πανεπιστημίου της Γρανάδα κ. Μόσχου Μορφακίδη-Φυλακτού σε επίτιμο διδάκτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
9. Η σαμιακή και ικαριακή επιστημονική βιβλιογραφία στις αρχές του 21^{ου} αιώνα (Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2018, στην εκδήλωση με τίτλο «Επαινος Ιστοριογραφικής Προσφοράς. Η προσφορά του Νικ. Σοϊλεντάκη στην τοπική ιστοριογραφία της Σάμου και της Ικαρίας» / Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ικαρίας – Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών).
10. Τιμή στην πνευματική και λαογραφική προσφορά της Αγγελικής Γιαννακίδου (Κομοτηνή, 12 Δεκεμβρίου 2018, κατά την έναρξη της Επιστημονικής Ημερίδας «Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του: Ημερίδα αφιερωμένη στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του 'Εθνολογικού Μουσείου Θράκης' Αγγελική Γιαννακίδου» / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας).
11. Τα Δωδεκάνησα ως πολιτισμικό και λαογραφικό υπόδειγμα (Πειραιάς, 15 Δεκεμβρίου 2018 / Πειραιϊκός Σύνδεσμος, αντιφώνηση κατά την εκδήλωση του «Πολιτιστικού Ιδρύματος Δωδεκανήσου 'Κλεόβουλος ο Λίνδιος'», με σκοπό την επίδοση τιμητικού διπλώματος και του χρυσού μεταλλίου του Ιδρύματος).
12. Το λαογραφικό έργο και το σύγχρονό μας ελληνικό ακαδημαϊκό τοπίο (Πειραιάς, 15 Δεκεμβρίου 2018 / Πειραιϊκός Σύνδεσμος, αντιφώνηση κατά την εκδήλωση για την επίδοση του χρυσού μεταλλίου του «Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου», του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών).
13. Folklore and Folkloristics in contemporary Greece (Salzburg, 2 Μαρτίου 2019 / St. Peter's Abbey, κατά την τελετή υποδοχής μου ως τακτικού μέλους στην Academia Scientiarum at Artium Europaea).
14. Κοινωνικές, οικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες πριν και μετά την Ένωση της Σάμου με την ελληνικό κράτος (1912) (Σάμος, 10 Νοεμβρίου 2018 / Αμφιθέατρο Περιφερειακής Ενότητας Σάμου, στην εκδήλωση «Η Σάμος γιορτάζει. Επετειακή εκδήλωση της 79 ΑΔΤΕ για την ένωση της Σάμου με την Ελλάδα / 79 ΑΔΤΕ – Δήμος Σάμου).

- 15.Γλωσσικές όψεις της κοινής βαλκανικής πολιτισμικής κληρονομιάς μας (Κομοτηνή, 28 Νοεμβρίου 2018, κατά την αναγόρευση της καθηγήτριας του πανεπιστημίου της Σόφιας κας Petya Assenova σε επίτιμη διδάκτορα του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
- 16.Επιβίωση εθνικών μορφών από το Βυζάντιο ως τις μέρες μας (Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2018, στα πλαίσια του μαθήματος «Μεταβυζαντινή Φιλολογία», στο ΠΜΣ «Αρέθας» του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ).
- 17.Βυζαντινά και μεταβυζαντινά έθιμα ως πολιτισμικές συνέχειες (Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2018, στα πλαίσια του μαθήματος «Εισαγωγή στις βυζαντινές σπουδές», στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ).
- 18.Η ένωση της Σάμου με το ελληνικό κράτος και οι ποικίλες επιπτώσεις της στη ζωή και στην ιστορική πορεία του νησιού (Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2018 / Αμφιθέατρο Ιδρύματος Βασιλείου & Μαρίνας Θεοχαράκη, σε εκδήλωση της «Εν Αθήναις Αδελφότητας των Σαμίων» για τον εορτασμό της επετείου της ένωσης της Σάμου με το ελληνικό κράτος).
- 19.Τα πολιτισμικά επιβιώματα του παρελθόντος στον σύγχρονο ελληνικό λαϊκό πολιτισμό: κριτική θεώρηση (Ιωάννινα, 20 Μαρτίου 2019 – Σεμινάρια του Τομέα Λαογραφίας / θεματική ενότητα «Το παρελθόν στο παρόν: διεπιστημονικές προσεγγίσεις», του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων).
- 20.Η διαχείριση των εκκλησιαστικών κειμηλίων και η περίπτωση του μουσείου της Μακρινίτσας, στην παρουσίαση της επετειακής έκδοσης – ημερολογίου 2019 «Οι Θησαυροί της Μακρινίτσας. Σπάνια κειμήλια απaráμιλλης θρησκευτικής και καλλιτεχνικής αξίας» (Βόλος, 6 Φεβρουαρίου 2019, Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος και Αλμυρού - «Μαγνήτων Κιβωτός. Για τη διάσωση του Πολιτιστικού Αποθέματος» / Αμφιθέατρο ΤΕΕ Μαγνησίας).
- 21.Τα πολιτισμικά επιβιώματα του παρελθόντος στον σύγχρονο ελληνικό λαϊκό πολιτισμό: κριτική θεώρηση (Ιωάννινα, 20 Μαρτίου 2019 – Σεμινάρια του ΠΜΣ «Νεότερος και σύγχρονος κόσμος: ιστορία, λαογραφία, ανθρωπολογία», του Τομέα Λαογραφίας, του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, στον κύκλο διαλέξεων «Το παρελθόν στο παρόν: διεπιστημονικές προσεγγίσεις»).
- 22.Μορφές της σύγχρονης λαϊκής θρησκευτικότητας (Ιωάννινα, 21 Μαρτίου 2019 – Καμπέριο Πολιτιστικό Κέντρο / Ιερά Μητρόπολις Ιωαννίνων).
- 23.Ρωσικά, αρμενικά και ελληνικά λαογραφικά: όψεις μια πολιτισμικής αλληλοπεριχώρησης (Ξάνθη, 13 Φεβρουαρίου 2019, κατά την παρουσίαση του τόμου Levin H. Abrahamian – Yuri D. Anchabadze – Ελ. Χαρατσίδης – Μ. Γ. Σέργης – Γαρ. Θεοδωρίδου (επιμ.), *Θέματα ρωσικής και αρμενικής Λαογραφίας από τη Ρωσία, την Αρμενία, την Ελλάδα και τον ευρύτερο παρευξείνιο χώρο (19^{ος} – 21^{ος} αιώνες)*. Θεσσαλονίκη 2018, εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη / Αρμενική Κοινότητα Ξάνθης).

- 24.Ο καθηγητής και ακαδημαϊκός Εμμ. Γδούτος και η διεπιστημονική μελέτη της ελληνικής γλώσσας (Κομοτηνή, 27 Μαρτίου 2019, κατά την αναγόρευση του ομ. καθηγητή του ΔΠΘ και τακτικού μέλους της Ακαδημίας Αθηνών κ. Εμμανουήλ Γδούτου ως επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
- 25.Ο καθηγητής Μιχαήλ Γ. Μερακλής και η ανανέωση της ελληνικής Λαογραφίας (Κομοτηνή, 3 Απριλίου 2019, κατά την αναγόρευση του ομ. καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και επίτ. Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου κ. Μ. Γ. Μερακλή σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
- 26.Ο καθηγητής Λαογραφίας Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης και οι λαογραφικές σπουδές στο ΔΠΘ (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019, κατά την αναγόρευση του ομ. καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μηνά Αλ. Αλεξιάδη ως επίτιμο διδάκτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
- 27.Ο καθηγητής Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης και η ελληνική Λαογραφία: σχεδιάσμα βιοεργογραφικό (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019 / Laudatio κατά την αναγόρευση του ομ. καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μηνά Αλ. Αλεξιάδη ως επίτιμο διδάκτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
- 28.Προσεγγίζοντας την ελληνική γλώσσα στην διαχρονική της διάσταση με πολιτισμική προοπτική (Κομοτηνή, 27 Μαρτίου 2019, κατά την έναρξη της Επιστημονικής Ημερίδας «Η ελληνική γλώσσα διαχρονικά ως πολιτισμικό αγαθό» / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας).
- 29.Το πέρασμα από τον παραδοσιακό στο σύγχρονο λαϊκό πολιτισμό: ιστορικές και κοινωνικές προϋποθέσεις (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019, κατά την έναρξη της Επιστημονικής Ημερίδας «Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας).
- 30.Ιστορικά της μονής Νέας Ζωοδόχου Πηγής ή Αγίας Τριάδος στους Μυτιληνιούς (Μυτιληνιοί Σάμου, 11 Αυγούστου 2019 / Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ικαρίας – Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών).
- 31.Το πολιτισμικό και ερευνητικό έργο της τοπικής Εκκλησίας της Σάμου (Καρλόβασι Σάμου, 25 Αυγούστου 2019 / Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ικαρίας – Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών).
- 32.Το μοναστήρι του προφήτη Ηλία και η ιστορία του σαμιακού μοναχισμού (Μονή Προφήτου Ηλιού Σάμου, 31 Ιουλίου 2019 / Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ικαρίας – Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών).

33. Αναδιφώντας την εκκλησιαστική ιστορία και τον πολιτισμό της Σάμου (Ηραΐον Σάμου, 8 Αυγούστου 2019 / Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ικαρίας – Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών).
34. Το αρχείο και η βιβλιοθήκη του Μητροπολίτη Σάμου και Ικαρίας Ειρηναίου Παπαμιχαήλ (1926 – 1963) (Σάμος, 19 Αυγούστου 2019 / Ιερά Μητρόπολη Σάμου και Ικαρίας – Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών – ΓΑΚ-Αρχαία Ν. Σάμου και Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σάμου, κατά την παρουσίαση του τόμου Μ. Γ. Βαρβούνης – Παν. Τζουμέρκας, *Τα Ορθόδοξα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία και ο Μητροπολίτης Σάμου και Ικαρίας Ειρηναίος Παπαμιχαήλ*. Θεσσαλονίκη 2019, έκδ. Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας – Εκδόσεις Δ. Κυριακίδη).
35. Το έργο και η προσφορά του ακαδημαϊκού κ. Εμμ. Γδούτου στην ελληνική και διεθνή επιστήμη (Κομοτηνή, 27 Μαρτίου 2019, Laudatio κατά την αναγόρευση του ομ. καθηγητή του ΔΠΘ και τακτικού μέλους της Ακαδημίας Αθηνών κ. Εμμανουήλ Γδούτου ως επίτιμου διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
36. Πασχαλινά έθιμα του ελληνικού λαού (Αθήνα, 20 Μαΐου 2019, στα πλαίσια του μαθήματος «Μεταβυζαντινή Φιλολογία», στο ΠΜΣ «Αρέθας» του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ).
37. Ήθη και έθιμα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής (Αθήνα, 20 Μαΐου 2019, στα πλαίσια του μαθήματος «Εισαγωγή στις βυζαντινές σπουδές», στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ).
38. Η μελέτη της ιστορίας της τέχνης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Κομοτηνή, 17 Απριλίου 2019, κατά την έναρξη της Επιστημονικής Ημερίδας «Ζητήματα Ιστορίας της Τέχνης» / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών).
39. Έπαινος καλαισθησίας και φιλοτεχνίας (Κομοτηνή, 17 Απριλίου 2019, κατά την αναγόρευση του ομ. καθηγητή του ΑΠΘ κ. Αλκιβιάδη Χαραλαμπίδη ως επίτιμου διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ).
40. Η παρουσίαση του ερευνητικού έργου των μεταπτυχιακών φοιτητών ως ακαδημαϊκός θεσμός (Κομοτηνή, 17 Μαΐου 2019, κατά την έναρξη της Α΄ Ημερίδας Υποψηφίων Διδασκτόρων και Μεταπτυχιακών Φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρετίου Πανεπιστημίου Θράκης / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας).
41. Οι λαογραφικές σπουδές στην Ελλάδα: ιστορία, εξέλιξη, παρόν και μέλλον (Περιστέρι, 16 Δεκεμβρίου 2019 – Δημοτικό Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Περιστερίου. Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες – Χειμερινό εξάμηνο 2019-2020).

42. Η έννοια και ο ρόλος της παράδοσης στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία (Περιστερί, 13 Ιανουαρίου 2020 – Δημοτικό Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Περιστερίου. Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες – Χειμερινό εξάμηνο 2019-2020).
43. Εκατό χρόνια από τον διωγμό, τη σφαγή και τον ξεριζωμό των Ελλήνων του Πόντου: ιστορία και μνήμη (Σάμος, 18 Μαΐου 2019 – Σύλλογος Ποντίων Σάμου «Παναγία Σουμελά»: Εορτασμός των 100 χρόνων από την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού).
44. Ψηφιακή Εθνογραφία και ψηφιακή αφήγηση: νέα εργαλεία στην μελέτη του λαϊκού πολιτισμού (Βόλος, 8 Ιουνίου 2019, Μουσείο Τσαλαπάτα, κατά την επιστημονική ημερίδα «Αρχαική Εθνογραφία και αναγνώσεις σε ψηφιακό περιβάλλον: ‘συνομιλώντας’ με τα αρχεία των Πηλιορείτων ‘εν Αιγύπτω’», / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας», του πολιτιστικού φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού).
45. Η Παναγία στην ελληνική λαϊκή θρησκευτική παράδοση (Υδρα, 13 Αυγούστου 2019, στον κύκλο εκδηλώσεων της Ιεράς Μητροπόλεως Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης «Θεομητορικά» 2019).

Γ. Δημοσιεύσεις

I. Αυτοτελώς

1. *Τέχνη του λόγου και ένδυμα. Μελετήματα για την ελληνική λαϊκή τέχνη*. Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 160 + 16 σελ. φωτογραφίες – σε συνεργασία με την Νάντια Μαχά-Μπιζούμη (εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη).
2. *Τα Ορθόδοξα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία και ο Μητροπολίτης Σάμου και Ικαρίας Ειρηναίος Παπαμιχαήλ*. Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 521 – σε συνεργασία με τον Παν. Τζουμέρκα (εκδ. Ιερά Μητρόπολις Σάμου και Ικαρίας / Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών - Σειρά: Επιστημονικών Μελετημάτων - 4 – εκδ. οίκος Δ. Κυριακίδη).

II. Σε περιοδικά και συλλογικούς τόμους

1. «Κοινωνικότητα και λαϊκή θρησκευτικότητα στον αστικό χώρο. Η περίπτωση των συνεστιάσεων των αστικών ενοριών», *Εκκλησιαστικός Φάρος* 87-88 (2016-2017), σ. 93-111.
2. «Η μορφή και το λαογραφικό έργο του καθηγητή και ακαδημαϊκού Γ. Α. Μέγα σαράντα χρόνια μετά (1976 – 2016)», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Γ. Χ. Κούζας (επιμ.), *Ο Γεώργιος Α. Μέγας και η Ελληνική Λαογραφία. Αφιέρωμα στα 40 χρόνια από την εκδημία του (1996 – 2016). Πρακτικά Ημερίδας (Σάββατο, 2 Απριλίου 2016)*. Αθήνα 2018 (εκδ. Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία – Λαογραφία. Δελτίον της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, παράρτημα αρ. 19), σ. 9-22 [σε συνεργασία με τον Γ. Χ. Κούζα].

3. «Η μελέτη της ελληνικής λαϊκής θρησκευτικότητας από τον Γ. Α. Μέγα», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Γ. Χ. Κούζας (επιμ.), *Ο Γεώργιος Α. Μέγας και η Ελληνική Λαογραφία. Αφιέρωμα στα 40 χρόνια από την εκδημία του (1996 – 2016). Πρακτικά Ημερίδας (Σάββατο, 2 Απριλίου 2016)*. Αθήνα 2018 (εκδ. Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία – Λαογραφία. Δελτίον της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, παράρτημα αρ. 19), σ. 187-204.
4. «Ελευθερόστομοι γλωσσοδέτες της Κρήτης», *Κρητική Εστία. Περιοδική Έκδοση της Ιστορικής, Λαογραφικής και Αρχαιολογικής Εταιρείας Κρήτης* 15 (2014-2018), σ. 219-235.
5. «St. George in Greek Religious Tradition and Popular Religiosity», στον τόμο Gordana Blagojević (επιμ.), *The Feast of Saint George: Different cultural Contexts and Traditions*. Belgrade 2018 (έκδ. Serbian Ethnological and Anthropological Society – Institute of Ethnography / Serbian Academy of Sciences and Arts), σ. 27-38.
6. «Λαογραφικά αθηναϊκών δρόμων», *Τα Αθηναϊκά* 119 (2018), σ. 3-9 [ηλεκτρονική έκδοση].
7. «Some Observations on Greek Popular Worship and the Traditional Religiosity of the Greek People», *Neograeca Bohemica* 18 (2018), σ. 35-51.
8. «Καλοκαιρινές εκδηλώσεις στη Σάμο: ανάμεσα στην παράδοση και στο νεωτερισμό», στον τόμο Γ. Τσιγάρας – Ελ. Ναξίδου – Δημ. Στρατηγόπουλος (επιμ.), *«Ανδρί κόσμος». Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*. Θεσσαλονίκη 2019, εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, σ. 25-35.
9. «Η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας και λατρείας στο πολίτευμα και την παραδοσιακή καθημερινότητα της επαναστατημένης Σάμου (1821 – 1834)», στον τόμο Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος / Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας, *Πρακτικά Ζ' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου για την επανάσταση του 1821 «Οι φιλελεύθεροι θεσμοί του Αγώνος της Ελληνικής Επανάστασεως»*. Αθήνα 2019, σ. 79-94.
10. «Αθηναϊκά εθμικά και λατρευτικά στην εποχή της μετανεωτερικότητας», στον τόμο Σ. Γ. Φιλιππότης (εκδ.), *Αθηναϊκό Ημερολόγιο* 30 (2019), σ. 238-244.
11. «‘Ανθρώπους και κτήνη σώσεις, Κύριε’: άγιοι προστάτες των ζώων και λαϊκές θρησκευτικές τελετουργίες στον ελληνικό παραδοσιακό πολιτισμό», στον τόμο Άννα Λυδάκη (επιμ.), *Ο άνθρωπος και τα άλλα ζώα*. Αθήνα 2019, εκδ. Παπαζήση, σ. 65-72.
12. «Ρωσικές επιδράσεις στη νεοελληνική λαϊκή θρησκευτικότητα: εκκλησιαστική τέχνη και λατρευτικές πρακτικές (19^{ος} – αρχές 21^{ου} αιώνα)», στον τόμο Levin H. Abrahamian – Yuri D. Anchabadze – Ελ. Χαρατσίδης – Μ. Γ. Σέργης – Γαρ. Θεοδωρίδου (επιμ.), *Θέματα ρωσικής και αρμενικής Λαογραφίας από τη Ρωσία, την Αρμενία, την Ελλάδα και τον ευρύτερο παρευξείνιο χώρο (19^{ος} – 21^{ος} αιώνας)*. Θεσσαλονίκη 2018, εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, σ. 119-130.

13. «Το κρασί της Σάμου στην εθιμική ζωή και στη θεία λατρεία», στον τόμο Στρ. Φιλιππότης (επιμ.), *Ημερολόγιο του Αρχιεπελάγου* 21 (2019). Αθήνα 2019, σ. 186-193.
14. «Το μαρτύριο του αγίου Σεραφεΐμ. Δημόδεις αγιολογικές παραδόσεις», *Αμάραντος. Τριμηνιαία Πολιτιστική Έκδοση* 79 (2018), σ. 14-15.
15. «Ελληνικά εκκλησιαστικά 'παράσημα': όψεις μιας νεωτερικής εθιμοταξίας», *Erytheia. Revista de Estudios Bizantinos y Neogriegos* 40 (2019), σ. 9-19.
16. «Design and implementation of e-learning programs in folklore, ethnography and history: Following the Logic of the Mass Open Internet Courses (MOOC)», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 1 (2019), σ. 22-29 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανάρη].
17. «Ο καθηγητής Πασχάλης Κιτρομηλίδης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Προσφώνηση κατά την τελετή αναγόρευσής του σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Τα κατά την αναγόρευσιν του ομότιμου καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας*. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 5 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σ. 11-13.
18. «Η Αγγελική Γιαννακίδου και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλο (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 6 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σ. 11-12.
19. «Το 'Εθνολογικό Μουσείο Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου', ο θρακικός λαϊκός πολιτισμός και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλο (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 6 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σ. 13-26.
20. «Λαϊκά λατρευτικά του Νοεμβρίου», *Παρησία* 20 (2018), σ. 6-11.
21. «Τραπεζούντος Χρύσανθος και Σάμου Ειρηναίος: το χρονικό μιας αμφίροπης εκκλησιαστικής φιλίας», στον τόμο Γ. Χρ. Τσιγάρας (επιμ.), *Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρύσανθος Φιλιππίδης ο από Τραπεζούντος. Πρακτικά Επιστημονικής Διημερίδας (27 – 28 Μαΐου 2016)*. Κομοτηνή 2018, έκδ. Ιερά Μητρόπολις Μαρωνείας και Κομοτηνής, σ. 251-274.

22. «Τελετουργική διαχείριση της τροφής στη Σάμο. Ανάμεσα στην παράδοση και τη νεωτερικότητα», στον τόμο *Εις Ανάμνησιν ... Τιμητικός τόμος Ευθυμίου Σουλογιάννη*. Αθήνα 2019, έκδ. Ίδρυμα Παιδαγωγικών Μελετών και Εφαρμογών – Φίλοι της Βιβλιοθήκης Αλεξανδρείας – Σύνδεσμος Ελληνοαιγυπτιακής Φιλίας, σ. 21-37.
23. «Εκδηλώσεις της ρωσικής λαϊκής θρησκευτικότητας στην ελληνική θρησκευτική λαογραφία (20ός – 21^{ος} αι.)», στον τόμο Άννα-Μαρία Βαγενά (επιμ.), *Φωτίω. Τόμος για τα 40χρονα διδασκαλίας του ομότιμου καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών Φωτίου Αρ. Δημητρακόπουλου*. Αθήνα 2018, Εκδ. Επικαιρότητα, σ. 193-205.
24. «Archival Ethnography & Readings in the Digital Environment: "Conversing" with the Archives of People coming from Mt Pelion in Egypt: the design of a long-term research», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 4 (2019), σ. 92-96 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
25. «E-Learning Program in archival ethnography: Evaluation of the course: 'People coming from Mt Pelion in Egypt: Archival Ethnography from the perspective of new technologies and the Internet'», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 2 (2019), σ. 97-105 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
26. «E-Learning program 'Introduction to the Science of Folk Culture': Evaluation of the semester course 'Introduction to Folklore'», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 1-10 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
27. «Social networking and communication tools in archive ethnography: Tools for collecting, displaying and recording material or digital research notebooks?», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 11-18 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
28. E-learning program: «Introduction to the science of Folk Culture»: Evaluation of the semester course: 'Contemporary Horizons of Folklore Studies, (Gender, Internet and Education)', *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 24-34 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη και την Μαρ. Γκασούκα].

III. Επιμέλεια τόμων

1. *Εκκλησιαστικός Φάρος. Επιστημονικόν Θεολογικόν Περιοδικόν Σύγγραμμα του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής* 87-88 (2016-2017), σσ. 340 – σε συνεργασία με τον Παν. Τζουμέρκα.
2. *Ο Γεώργιος Α. Μέγας και η Ελληνική Λαογραφία. Αφιέρωμα στα 40 χρόνια από την εκδημία του (1996 – 2016). Πρακτικά Ημερίδας (Σάββατο, 2 Απριλίου 2016)*. Αθήνα 2018 (εκδ. Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία – Λαογραφία. Δελτίον της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, παράρτημα αρ. 19), σσ. 337 – σε συνεργασία με τον Γ. Χ. Κούζα.

3. *Τα κατά την αναγόρευση του ομότιμου καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 5 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σσ. 48 – σε συνεργασία με τον Θ. Β. Κούγκουλο.*
4. *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 6 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σσ. 72 – σε συνεργασία με τον Θ. Β. Κούγκουλο.*

II. Ο Αναπλ. Καθηγητής κ. Βασίλης Δαλκαβούκης

A. Δημοσιεύσεις

1. Επιμέλειες

1. Βασίλης Νιτσιάκος, Ιωάννης Μάνος, Βασίλης Δαλκαβούκης, Αλίκη Αγγελίδου, Γιώργος Αγγελόπουλος (επιμ.), *Τα πολλαπλά σύνορα ενός μεταβαλλόμενου κόσμου. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εθνογραφικές δοκιμές στη Νοτιοανατολική Ευρώπη*, Κριτική, Αθήνα 2018, μτφρ. Χαρά Κόκκινου.

B. Συμμετοχή σε συνέδρια – ημερίδες.

1. Συμμετοχή σε οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων

1. Όψεις των βαλκανικών πόλεων από το 1990 μέχρι σήμερα: χώρος και άνθρωποι, πολιτισμός και τουρισμός, Κομοτηνή, 19-21 Οκτωβρίου 2018.
2. Ο καπνός στην ιστορία: οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις, Καβάλα 7-9 Δεκεμβρίου 2018.
3. 17th International “Border Crossings” Student Conference, (Im)mobilities: place-making, boundaries, interconnectedness, 11-14 April 2019, Bucharest.
4. 8^η Συνάντηση για την Εθνογραφία και την Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία, Στην κλίμακα του τοπικού. Διεπιστημονικές συναντήσεις της Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας με την Ιστορία και τις (δια)πολιτισμικές σπουδές, Κομοτηνή 5-7 Απριλίου 2019.

2. Συμμετοχή σε συνέδρια – ημερίδες με ανακοίνωση

1. «Το παλίμψηστο μιας βαλκανικής πόλης. Η περίπτωση της Κόνιτσας», στο συνέδριο Όψεις των βαλκανικών πόλεων από το 1990 μέχρι σήμερα: χώρος και άνθρωποι, πολιτισμός και τουρισμός, Κομοτηνή, 19-21 Οκτωβρίου 2018.
2. «Λαογραφία και Κοινωνική Ανθρωπολογία: ορισμένες σκέψεις για μια σύγκλιση στο επίπεδο της μεθόδου», στην Ημερίδα Ο σύγχρονος λαϊκός πολιτισμός μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Κομοτηνή 15 Μαΐου 2019.

Γ. Συμμετοχή σε επιστημονικά σεμινάρια

1. Σεμινάριο προφορικής ιστορίας στην Ξάνθη (30/11 – 1/12/2018), σε συνεργασία με την πρωτοβουλία «Γειτονιά της Σβώλου» και την Ένωση Προφορικής Ιστορίας (ενότητα Δεοντολογία).
2. Σεμινάριο προφορικής ιστορίας στην Κομοτηνή (Απρίλιος 2018), σε συνεργασία με την Ένωση Προφορικής Ιστορίας (ενότητα Δεοντολογία).
3. Συμμετοχή στο 6^ο Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων (Τα πανηγύρια μας. Οι καιροί αλλάζουν, τα πανηγύρια μένουν) 26-31/8 2018.

4. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Πηλιορείτες Εν Αιγύπτω: Αρχαιακή Εθνογραφία με την οπτική των Νέων Τεχνολογιών & του Διαδικτύου».
5. Συμμετοχή / συνδιοργάνωση του 1ου Θερινού Σχολείου για την Προφορική Ιστορία, Τσεπέλοβο Ζαγορίου 5-14/7 2019.
6. Συμμετοχή στο 7^ο Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων (*Τρωγοπίνοντας. Πολιτισμικές και κοινωνικές προσεγγίσεις της (αγρο)διατροφικής παράδοσης*) 25-30/8 2019.

Δ. Συμμετοχή σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

1. Από το 2006 συμμετέχω στη συντακτική επιτροπή του *Annual of the Konitsa Summer School* ως κριτής στους τρεις τόμους που έχουν ήδη εκδοθεί στα αγγλικά από το γερμανικό εκδοτικό οίκο LIT (2008, 2011, 2013), και στον υπό έκδοση τέταρτο τόμο.
2. Από το 2012 συμμετέχω στη συντακτική επιτροπή του ηλεκτρονικού περιοδικού *Ο Κόσμος της Εργασίας* ως κριτής στους πέντε τόμους που έχουν ήδη εκδοθεί και βρίσκονται αναρτημένοι στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (<http://kosmos-ergasias.unit.uoi.gr/>) (2013, 2015, 2016, 2017, 2018), καθώς και στον 6^ο υπό έκδοση τόμο.

III. Η Επίκ. Καθηγήτρια κα Αικατερίνη Μάρκου

A. Δημοσιεύσεις

1. «Dispersion of Slavic Speaking Muslims in the Balkans. A Comparative Study in History and Identity Politics», Πρακτικά Συνεδρίου: *The Pomaks of Thrace: A Multidisciplinary Approach*, Οργάνωση: Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Εργαστήριο Ανθρωπολογίας, του Τ.Ι.Ε. Κομοτηνής, 17-19 Μαρτίου 2017 (υπό έκδοση).
2. « Η εμφάνιση των Πομάκων στο πλαίσιο του βουλγαρικού εθνικού κινήματος κατά τον 19^ο αιώνα και το ζήτημα του εξισλαμισμού», πρόκειται να εκδοθεί στον *Χαριστήριο τόμο προς τιμήν του καθηγητή Κωνσταντίνου Χατζόπουλου*.
3. «Παλιές και νέες εμπειρίες μετανάστευσης Πομάκων της Θράκης: στρατηγικές επιβίωσης και επαναδιαπραγμάτευση ταυτοτήτων», πρόκειται να εκδοθεί στον τόμο πρακτικών του συνεδρίου: *Ταυτότητες και ετερότητες σε περιόδους κρίσης*, που πραγματοποιήθηκε στις 18-20 Μαΐου 2018, στην Κομοτηνή (εκδόσεις Πλέθρον)
4. Υπό έκδοση εντός του 2019: Πρακτικά του διεθνούς συνεδρίου: *Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism*, 19-21 October, 2018, στις εκδόσεις Ηρόδοτος/Αθήνα

B. Συμμετοχή σε συνέδρια-ημερίδες με εισήγηση

1. «Παλιές και νέες εμπειρίες μετανάστευσης Πομάκων της Θράκης: στρατηγικές επιβίωσης και επαναδιαπραγμάτευση ταυτοτήτων, Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: *Ταυτότητες και Ετερότητες σε περιόδους κρίσης*, 18-20 Μαΐου 2018, Κομοτηνή, Οργάνωση: Ένωση Προφορικής Ιστορίας. Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας. Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, ΠΜΣ Σπουδές στην Τοπική Ιστορία-Διεπιστημονικές προσεγγίσεις.
2. «Questions de frontières en Thrace grecque au cours du 21ème siècle: mobilités gréco-bulgares et activités socio-économiques», International Conference: *Greece and Bulgaria: Parallels and Intersections in History and Culture*, Komotini, 12-14 October 2018, Οργάνωση: ΔΠΘ, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Bulgarian Academy of Sciences Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology.
3. «The Old Town of Xanthi: People, Space and Cultural Heritage Management after 1990» International Conference: *Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism*, Komotini, 19-21 October 2018, Οργάνωση: ΔΠΘ, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.
4. «Μνήμη και προφορική ιστορία», στο διήμερο Σεμινάριο: *Εισαγωγή στην Προφορική Ιστορία που πραγματοποιήθηκε στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης*, Οργάνωση: Ένωση Προφορικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης.
5. «Οι γιορτές της Παλιάς Πόλης της Ξάνθης ως πολιτισμικό και τουριστικό θέλγητρο. Πολιτιστική πολιτική και διαχείριση», στην Ημερίδα: *Ο Σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας*, αφιερωμένη στον

Ομ. Καθ. Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, Επιστημονικά Υπεύθυνος; Καθ. Εμμανουήλ Βαρβούνης, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Κομοτηνή 15 Μαΐου 2019.

6. «Η πολυκύμαντη ζωή των οθωμανικών μνημείων στην ελληνική Θράκη: πολιτικές διαχείρισης και επανομηματοδοτήσεις των μνημείων σήμερα» στο Επιστημονικό συνέδριο: *Οθωμανικά μνημεία στην Ελλάδα: Κληρονομίες υπό διαπραγμάτευση*, 20-22 Ιουνίου 2019, Ecole Française d' Athènes (EFA).
7. «La minorité musulmane en Thrace grecque au cours des premières décennies du XXIème siècle», 12th Congress of South-east European Studies: *Political, Social and Religious Dynamics in South-East Europe*, Bucharest, 2-7/9/2019.

Γ. Βιβλιοπαρουσιάσεις

1. Hervé Georgelin, *Σμύρνη. Από τον Κοσμοπολιτισμό έως τους εθνικισμούς*, Αθήνα Κέδρος 2007, στην εφημερίδα Παρατηρητής της Θράκης, 24-1-2018. Παρουσίαση του βιβλίου στην Ξάνθη (19/1/2018) στο Ιστορικό και λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης και Κομοτηνή (20/1/2018) στο Δημοκρίτειο Βιβλιοχαρτοπωλείο.
2. Συμμετοχή στην παρουσίαση του τόμου: Levon H. Abrahamian-Yuri D. Anchabadze-Ελ. Κ. Χαρατσίσης- Μ. Γ. Σέργης- Γαρυφ. Γ. Θεοδωρίδου (επιμ.), *Θέματα Ρωσικής και Αρμενικής Λαογραφίας από τη Ρωσία, την Αρμενία, την Ελλάδα και τον ευρύτερο Παρευξείνιο χώρο (19^{ος}-21^{ος} αιώνες)*, Θεσσαλονίκη, Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη. Παρουσίαση των ενοτήτων: Α) Μετασχηματισμός του σύγχρονου αστικού χώρου και Ζ) Υλικός Βίος. Η βιβλιοπαρουσίαση έλαβε χώρα στην Αίθουσα εκδηλώσεων της Αρμενικής Κοινότητας Ξάνθης.

Δ. Μέλος Οργανωτικών και επιστημονικών συνεδρίων – ημερίδων - σεμιναρίων

1. Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου: *Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism*, Komotini, 19-21 October 2018.
2. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου: *Creece and Bulgaria: Parallels and Intersections in History and Culture*, Komotini, 12-14 October 2018.
3. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διήμερου σεμιναρίου: *Εισαγωγή στην Προφορική Ιστορία* που πραγματοποιήθηκε στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης.
4. Συμμετοχή ως σύνεδρος στην 8^η Συνάντηση για την Εθνογραφία και την Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία: *Στην κλίμακα του τοπικού. Διεπιστημονικές συναντήσεις της Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας με την Ιστορία και τις (δια)πολιτισμικές σπουδές*, Κομοτηνή 5-7 Απριλίου 2019, Διοργάνωση Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, ΠΜΣ Τοπική Ιστορία-διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

Ε. Ομιλίες –Διαλέξεις

1. 28 Φεβρουαρίου 2018: Διάλεξη με τίτλο: *Λαϊκός πολιτισμός και παράδοση σ' ένα μεταβαλλόμενο κόσμο*, στο πλαίσιο διαλέξεων της Φιλοπρόοδης Ένωσης Ξάνθης, Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο Ξάνθης.
2. 30 Ιανουαρίου 2019: Διάλεξη με τίτλο: *Οι όψεις της ιστορίας*, στο πλαίσιο διαλέξεων της Φιλοπρόοδης Ένωσης Ξάνθης, Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο Ξάνθης.

IV. Η Επίκ. Καθηγήτρια κα Βασιλ. Κράββα

A. Συμμετοχή σε συνέδρια και επιστημονικές

1. Συνέδριο του EASA Teaching network και το Πανεπιστήμιο Μακεδονία στη Θεσσαλονίκη, στο Παν/μιο Μακεδονία στις 12-13 Μάη 2018. Τίτλος συνεδρίου: "Teaching & Learning Anthropology and Ethnography in Eastern and Southeastern Europe: "Making sense of the cultural difference in familiar & unfamiliar contexts". Ανακοίνωση με θέμα: "Performance and sensography as paths for teaching and learning anthropology: the emotional mapping of the Holocaust at a Jewish Inn".
2. Συνέδριο της Ένωσης Προφορικής Ιστορίας στην Κομοτηνή 18-20 Μάη 2018 Τίτλος συνεδρίου: Ταυτότητες και Ετερότητες σε περιόδους κρίσης. Ανακοίνωση με θέμα. Διεθνές επιστημονικό συνέδριο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας,- Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, ΠΜΣ Τοπική Ιστορία-Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις και ΕΠΠ. Ανακοίνωση με θέμα: «Ιστορίες επισφαλών βίων, επεισόδια στέρησης: μια αφήγηση της προνοιακής συνθήκης». Ηλεκτρονική δημοσίευση των πρακτικών του συνεδρίου.
3. Durham, Αγγλία, 9-11 Ιουλίου 2018 συμμετοχή σε συνέδριο που διοργανώθηκε από το European Association for Jewish Studies καθώς και το St. Aidan's College, Durham University. Τίτλος του συνεδρίου: Theories and Histories: Jewish studies Across Disciplines. Ανακοίνωση με τίτλο: «From "being" to "becoming" Jewish: Food memories of an old Jewish woman in Thessaloniki».
4. Συμμετοχή στο διεθνές συνέδριο στο Zadar, Κροατία που διοργανώθηκε από το INASEA (International Association for Southeastern European Anthropology) στις 27-30 Σεπτεμβρίου 2018. Τίτλος του συνεδρίου: Emotions, Senses and Affect in the Context of Southeast Europe. Ανακοίνωση με θέμα: «Food affectivities as means of managing liminal situations. Recollections of an old Jewish woman during and after the War».
5. 4-7 Οκτωβρίου 2018, 6th European Congress of Modern Greek Studies, EENS (European Society of Modern Greek Studies), Lund University, Centre for Languages and Literature. Ανακοίνωση με θέμα: «Μεταξύ αρχαίων φαντασμάτων και σύγχρονης δυστοπίας: ο γυναικείος περιηγητισμός στην Ελλάδα μέσα από τα ταξίδια της Βιρτζίνια Γούλφ».
6. 19-21 Οκτωβρίου 2018 Κομοτηνή, συμμετοχή στο συνέδριο: «Όψεις των Βαλκανικών Πόλεων από το 1990 μέχρι σήμερα: χώρος και άνθρωποι, πολιτισμός και τουρισμός». Το διεθνές συνέδριο συνδιοργάνωσε το ΤΙΕ του ΔΠΘ και το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Ανακοίνωση με θέμα: «Μια μέρα έξω ένας μήνας... Χωρικές ανισότητες στην πόλη της Θεσσαλονίκης μέσα από την περίπτωση του υπνωτηρίου αστέγων».
7. Συμμετοχή με ανακοίνωση στην ημερίδα που διοργάνωσε το ΔΠΘ για την επιτιμοποίηση του καθηγητή Μηνά Αλεξιάδη στις 15 Μάη 2019 με θέμα: «Προς μια ανθρωπολογίζουσα λαογραφία και μια λαογραφίζουσα ανθρωπολογία: η περίπτωση της Άλκης Κυριακίδου-Νέστορος.

8. Έγκριση συμμετοχής με ανακοίνωση στο συνέδριο 20-22 Ιουνίου 2019 στο Παν.μιο Πελοποννήσου (Κόρινθος) σε συνεργασία με το παν/μιο του Kent και το Urban Anthropology network

B. Διοργάνωση συνεδρίων

1. Μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής στο συνέδριο που οργάνωσε το δίκτυο Border Crossings στο Πανεπιστήμιο των Σκοπίων (Απρίλης 2018).
2. Διοργάνωση διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου αφιερωμένου στον HENRI TONNET με τίτλο: «Το ελληνικό (λαϊκό) μυθιστόρημα του 19^{ου} αιώνα: Θεωρητικά ζητήματα» στις 25-26 Μαΐου 2018. Το συνέδριο διοργανώνει το Σπουδαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του τμήματος. Μέλος (πρόεδρος) της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου.
3. 18-20 Μάη 2018: Μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου Προφορικής Ιστορίας στην Κομοτηνή που οργανώθηκε από την Ένωση Προφορικής Ιστορίας, το ΤΙΕ ΔΠΘ και το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, το ΠΜΣ Τοπική Ιστορία-Διεπιστημονικές προσεγγίσεις. Θέμα: «Ταυτότητες και Ετερότητες σε περιόδους κρίσης».
4. Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου της Ένωσης Προφορικής Ιστορίας στην Κομοτηνή 18-20 Μάη 2018 Τίτλος συνεδρίου: Ταυτότητες και Ετερότητες σε περιόδους κρίσης. Ανακοίνωση με θέμα. Διεθνές επιστημονικό συνέδριο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας,- Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, ΠΜΣ Τοπική Ιστορία-Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις και ΕΠΙ.
5. Μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής του δικτύου Border Crossings που διοργάνωσε συνέδριο φοιτητών στο Βουκουρέστι (Απρίλης 2019)

Γ. Επίβλεψη διατριβών – διδασκαλία

1. 2018, Μέλος της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για την εξέταση της διδακτορικής διατριβής του Ν. Δ. Αλέτρα με θέμα: «Τύποι Εκπαιδευτικών και Εκπαιδευτικών Συστημάτων στο σινεμά. Ανάλυση των σημαντικότερων School Monies της παγκόσμιας κινηματογραφικής παραγωγής», Τμήμα Κινηματογράφου. Μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής: Δ. Μουζάκη (επόπτρια), Αναπλ. Καθηγήτρια, Τμήμα Κινηματογράφου ΑΠΘ, Ν. Τσιτσανούδη (μέλος), Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδαγωγικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ε. Ντεκώ (μέλος), Επίκουρη Καθ. Τμήμα Θεάτρου, ΑΠΘ.
2. Διδασκαλία (από το 2018) στο διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα που διοργανώνεται από τη ΤΙΕ σε συνεργασία με την Ιατρική σχολή του ΑΠΘ: «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή». Σειρά διαλέξεων με θέμα: «Κοινωνικές αναγνώσεις της διατροφής και της στέρησης: Διαιτητικοί κανόνες, θρησκεία, υγεία και βιοπολιτικές»
3. Επίβλεψη μεταπτυχιακών, διδακτορικών και προπτυχιακών εργασιών καθώς και συμμετοχή σε διάφορες επιτροπές του τμήματος ΤΙΕ όπως πχ στην Επιτροπή Αξιολόγησης Σπουδών για λογαριασμό της ΜΟΔΠΠ

Δ. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα

Τον Ιούνιο 2019 το Εργαστήριο συμμετείχα με επιστημονικό υπεύθυνο τον Διευθυντή του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, καθηγήτη Μ. Γ. Βαρβούνη, στον σχεδιασμό και την υποβολή του ερευνητικού προγράμματος «Θράκη: Από το παρελθόν στο μέλλον. Λαογραφία & Εικονική πραγματικότητα». Η ερευνητική πρόταση σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Εταιρεία Infologic Συμβουλευτική και το «Εθνολογικό Μουσείο Θράκης», και εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ (Β' κύκλος)». Στην ερευνητική ομάδα συμμετέχουν τα μέλη του Εργαστηρίου, Δρ Βασιλική Κράββα, Δρ Αθηνά (Νάντια) Μαχά, Δρ. Αθανάσιος Κούγκουλος, το μέλος Ε.ΔΙ.Π του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δρ Κυριάκος Σγουρόπουλος, η δρ Παναγιώτα Δαλακούρα και η Βάγια Μπαμπέλη από τη Γραμματεία του ΤΙΕ. Στόχος του Προγράμματος είναι η δημιουργία πολυμεσικού περιεχομένου (mediacontent) το οποίο θα αποθηκευτεί στο υπό ανάπτυξη αποθετήριο πολιτισμού και θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη εφαρμογών τουριστικής ανάδειξης της Θράκης και του πολιτισμού της. Το περιεχόμενο θα δημιουργηθεί από την ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου και θα παρουσιάζεται επίσης σε λογισμικά τρισδιάστατης αναπαράστασης και εφαρμογές εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας. Η θεματική του περιεχομένου θα είναι βασισμένη σε πέντε μυθιστορίες της Θράκης μέσα από διαδρομές, τοπολογία, λαογραφία και άλλα στοιχεία που ζωντανεύουν πασίγνωστους θρακιώτικους μύθους και ιστορίες που θα παρουσιαστούν από πέντε (5) «Εικονικούς Κόσμους» με τους εξής τίτλους: α) «Η πορεία της Αλεξανδρούπολης: Από το παραθαλάσσιο ψαροχώρι του 19ου αιώνα στη σημερινή πόλη», β) «Από τη μουσική του μυθικού Ορφέα, στον Αηδονίδα της Θρακιώτης παράδοσης», γ) «Από τα υφαντά της Πηνελόπης ως τα μεταξωτά καραμελωτά του Σουφλίου», δ) «Οι μελύπικτοι άρτοι των Βυζαντινών και οι μακαρόνες της Σαμοθράκης», ε) «Θρακιώτες: Οι πρόσφυγες της ανατολής και οι Μετανάστες της Δύσης».

Ε. Συμμετοχή στην διοίκηση μουσείων

Έκδοση ΦΕΚ 149/22.3.2019 διορισμού ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου του Εθνολογικού μουσείου Μακεδονίας/Θράκης που βρίσκεται στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

ΣΤ. Δημοσιεύσεις

1. Κράββα, Β., 2018, «Οι λαογράφοι, τα πράγματα και ο υλικός βίος: Θεωρητικές και μεθοδολογικές διαδρομές στη μακρά λαογραφική διάρκεια» στο Β. Νιτσιάκος και Π. Ποτηρόπουλος (επιμ.), *Λαογραφία και Ανθρωπολογία. Μια συμβολή στον διάλογο*, Αθήνα: Σιδέρης
2. Βαρβούνης Μ.Γ, Τσιγάρας Π. Χρ. Και Βόγλη Ε. 2017, «Η τροφή ως δείκτης ανάγνωσης της προσφυγικότητας: χρονικές τομές, αποκλίσεις και συγκλίσεις» στο *Διεπιστημονικές Διαδρομές από το παρόν στο παρελθόν*, αφιερωματικός τόμος για τα 25 χρόνια του τμήματος ΤΙΕ, ΔΠΘ, Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
3. «Βρίσκομαι στον πάτο»: Η διαπραγμάτευση της μνήμης στην εργογραφία του Primo Levi (υπό δημοσίευση εντός του 2019 στο διεθνές ηλεκτρονικό περιοδικό –open access journal- του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, *Journal for intercultural and interdisciplinary research*)

4. Σε τόμο χαριστήριο (2019) προς τιμήν του ομ. καθηγητή του ΤΙΕ και πρ. κοσμήτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ, κ. Κ. Χατζόπουλου. Τίτλος: «*Η κατανάλωση οίνου ως μέσο κοινωνικής διαπραγμάτευσης και καθρέφτης πολιτισμικών ταξινομήσεων: εθνογραφικές διαδρομές του κρασιού στον χώρο και τον χρόνο*».
5. Συμμετοχή σε τόμο με θέμα τις Πολιτιστικές κληρονομίες (2019). Κατάθεση άρθρου με τίτλο: *Η «διατροφική κληρονομιά» μέσα από την ανάγνωση της παραγωγής και κατανάλωσης «παραδοσιακών» προϊόντων: συμβολικότητα, παιχνίδια ορίων και ευρωπαϊκές πολιτικές*. Στον τόμο θα συμμετάσχουν: Β. Νιτσιάκος (καθηγητής, Παν.μιο Ιωαννίνων, Γ. Δρίνης (Υπουργείο Πολιτισμού), Π. Ποτηρόπουλος (Ερευνητής ΚΕΕΛ) και άλλοι.
6. Food as a means to manage situations of crisis: Recollections of an old Salonican Jewess during and after the War (forthcoming publication, *Ethnologia Balkanica 2019*)
7. Υποβολή δημοσίευσης (2019) στο EASA teaching journal
8. Υπογραφή συμβολαίου (2019) με τον εκδοτικό οίκο ΠΑΤΑΚΗ που αφορά στη δημοσίευση μονογραφίας με τίτλο: «Καταναλώνοντας τον Πολιτισμό: διαδρομές κατανάλωσης, ιστορίες τροφής και στέρησης».

V. Η Επίκ. Καθηγήτρια κα Αθηνά (Νάντια) Μαχά

A. Συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες

I. Συμμετοχή με ανακοινώσεις σε συνέδρια και ημερίδες

1. Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Το ελληνικό “λαϊκό μυθιστόρημα” του 19^{ου} αιώνα: Θεωρητικά ζητήματα», Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Κομοτηνή, 25-17 Μαΐου 2018), με ανακοίνωση: «Το ένδυμα σε ελληνικά απόκρυφα μυθιστορήματα του 19^{ου} αιώνα».
2. 6th Congress of the European Society of Modern Greek Studies «The Greek World in Periods of Crisis and Recovery, 1204-2018» / ΣΤ΄ Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών «Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης, 1204-2018» (Lund, 4 - 7 Οκτωβρίου 2018), με ανακοίνωση: «Η κρίση της Μικρασιατικής Καταστροφής (1922) και η επίδρασή της στην αλλαγή της γυναικείας ενδυμασίας στη Σάμο» [σε συνεργασία με τον Μ. Γ. Βαρβούνη].
3. International Conference «Greece and Bulgaria: Parallels and intersections in history and culture», Democritus University of Thrace, Department of History and Ethnology – Bulgarian Academy of Sciences, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology (Komotini, 12-14 October 2018) / Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «Ελλάδα-Βουλγαρία: Παράλληλοι δρόμοι και διασταυρώσεις στην ιστορία και τον πολιτισμό», Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Βαλκανικών Σπουδών και το Κέντρο Θρακολογίας της Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών (Κομοτηνή, 12-14 Οκτωβρίου 2018), με ανακοίνωση: «Cultural and social aspects of the “yáloma” technique (glazing) in the dresses of the Evros region. Contribution to the study of preindustrial techniques between Greece and Bulgaria».
4. International Conference «Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism», Department of History and Ethnology, Democritus University of Thrace, in collaboration with the Laboratory of Folklore and Social Anthropology of the Department of History and Ethnology (Komotini, 19-21 October 2018) / Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Όψεις των Βαλκανικών πόλεων από το 1990 μέχρι σήμερα: Χώρος και άνθρωποι, πολιτισμός και τουρισμός», Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Κομοτηνή, 19-21 Οκτωβρίου 2018), με ανακοίνωση: «Museums as Spaces for Intercultural Meeting Places: The Example of Archaeological Museum in Komotini» [σε συνεργασία με τη Νάγια Δαλακούρα].
5. Επιστημονική Ημερίδα «Ο Λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του», Τιμητικό Αφιέρωμα στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» κυρία Αγγελική Γιαννακίδου, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης ((Κομοτηνή, 12 Δεκεμβρίου 2018), με ανακοίνωση: «Η αξιακή προσέγγιση του θρακικού λαϊκού πολιτισμού μέσα από τη διαχείριση των συλλογών του “Εθνολογικού Μουσείου Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου”».
6. Δημερίδα «3ο Θερινό Σχολείο για τον Ελληνικό Παραδοσιακό Χορό» Αθήνα, 6-7 Οκτωβρίου 2018. Οργάνωση: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας μέσω της Εταιρίας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου, με τίτλο

«Ιδεολογικές και αισθητικές πτυχές της χορευτικής πράξης: παράσταση, ενδυμασία και μεθοδολογία της διδασκαλίας», με εισήγηση με θέμα «Παραδοσιακές ενδυμασίες και Χορός».

7. Επιστημονική Ημερίδα με τίτλο «Yunan Dünyasında Osmanlı İzleri: Kültürlerarası Bir Diyalog» (Κωνσταντινούπολη, 25 Ιανουαρίου 2019) που διοργάνωσε το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας ΔΠΘ σε συνεργασία με την Edebiyat Fakültesi Dekanlığı (Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής) του İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, με ανακοίνωση: «Ενδυματολογικά σχήματα του οθωμανικού κόσμου στις ελληνικές τοπικές ενδυμασίες: υλικά τεκμήρια ενός πολιτισμικού διαλόγου» [«Osmanlı Dünyasının Yunan Yöresel kıyafetlerinde Konfeksiyon Biçimleri: Kültürel Bir Diyalogun Elle Tutulur İp Uçları»].
8. Επιστημονική Ημερίδα προς τιμήν του Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, με θέμα: «Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας», (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019) με ανακοίνωση: «Η συνομιλία της Λαογραφίας και της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στη μελέτη του παραδοσιακού και σύγχρονου ενδύματος».

II. Συμμετοχή σε οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων

1. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου «*Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism*», Κομοτηνή, 19-21 Οκτωβρίου 2018.
2. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Τέταρτου Συνεδρίου των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών (Κομοτηνή, 22-24.11.2019) «*Ελληνισμός και Βαλκάνια - αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453-2019)*».
3. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου «*Λαϊκή παράδοση του Πόντου: από το παρελθόν στο παρόν*» (Θεσσαλονίκη, 29.11-1.12.2019).

B. Διαλέξεις – Ομιλίες - Σεμινάρια

1. Διάλεξη στο Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής σε προπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες με θέμα: «Τα πρώτα λαογραφικά μουσεία στην Ελλάδα και η ιδεολογική χρήση του λαϊκού πολιτισμού» (Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2018), ύστερα από πρόσκληση του καθηγητή Γεώργιου Παναγιάρη.
2. Παρουσίαση του Επετειακού Ημερολογίου του φορέα Μαγνήτων Κιβωτός «Οι θησαυροί της Μακρινίτσας, Σπάνια κειμήλια απaráμιλλης θρησκευτικής και καλλιτεχνικής αξίας», στο αμφιθέατρο του Τ.Ε.Ε. (Βόλος, 6.2.2019).
3. «“Όλες κεντούσαμεν την μπροίκα μας”», το κοινωνικό και συμβολικό περιεχόμενο της κεντητής διακόσμησης στις γυναικείες τοπικές ενδυμασίες και στο στολισμό του παραδοσιακού σπιτιού», Σ.Ε.Ν., Αθήνα, 13 Απριλίου 2019.
4. Εισηγήτρια σε Σεμινάριο σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τ.Ε.Φ.Α.Α. του ΔΠΘ, ύστερα από πρόσκληση του αναπληρωτή καθηγητή Τ.Ε.Φ.Α.Α. Δημήτρη Γουλιμάρη, με θέμα: «Τοπικές ενδυμασίες και Χορός». Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στο

πλαίσιο του 27^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (10 έως 12 Μαΐου 2019) στις εγκαταστάσεις του Τ.Ε.Φ.Α.Α. ΔΠΘ, Κομοτηνή, 10 Μαΐου 2019.

Γ. Δημοσιεύσεις

I. Αυτοτελώς

Τέχνη του Λόγου και Ένδυμα. Μελετήματα για την ελληνική λαϊκή τέχνη, εκδ. οίκος Κ&Μ Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2019, σ. 176. [σε συνεργασία με τον Μ. Γ. Βαρβούνη]

II. Σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και καταλόγους

1. «Χωρίς γραβάτα. Η πολιτική χρήση του ενδύματος ως μέσου αντίστασης σε ηγεμονικούς λόγους», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Μ. Γ. Σέργης (επιμ.), *Πλάτανος Ευσκιόφυλλος*, Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, 3- Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας -3, εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2018, σ. 511-531.
2. «Η συμβολή του Γεωργίου Α. Μέγα στην έρευνα και μελέτη των τοπικών ενδυμασιών», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης - Γ. Χ. Κούζας (επιμ.), *Ο Γεώργιος Α. Μέγας και η Ελληνική Λαογραφία*. Αφιέρωμα στα 40 χρόνια από την εκδημία του (1996 - 2016), *Πρακτικά Ημερίδας* (Σάββατο, 2 Απριλίου 2016), Αθήνα 2018 (εκδ. Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία - *Λαογραφία*. Δελτίον της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, παράρτημα αρ. 19), σ. 257-272.
3. «Ματριόσκα (τέλη 19^{ου} – αρχές 21^{ου}αι.): Οι πολλαπλές όψεις της υλικότητας», στον τόμο Levon Abrahamian – Yuri Anchabanze – Μ. Γ. Σέργης – Ελ. Κ. Χαρατσιδής, Γαρυφ. Γ. Θεοδωρίδου (επιμ.), *Θέματα Ρωσικής και Αρμενικής Λαογραφίας από τη Ρωσία, την Αρμενία, την Ελλάδα, και τον ευρύτερο Παρευξείνιο Χώρο (19^{ος} – 21^{ος} αιώνες)*, εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2018, σ. 667-683.
4. «Νεοελληνική λογοτεχνία και ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: σχέσεις αμφίδρομες», *Καθεδρα. Kathedra of Byzantine and Modern Greek Studies. Scientific Journal of Society of Modern Greek Studies* 1-3: 3 (2018), σ. 189-204 [σε συνεργασία με τον Μ. Γ. Βαρβούνη].
5. «Η ενδυματολογική συλλογή της συλλέκτριας Βικτωρίας Γ. Καρέλια», στον *Κατάλογο της Έκθεσης Ελληνικών Ενδυμασιών «Βικτωρία Γ. Καρέλια»*, Λύκειον των Ελληνίδων Καλαμάτας, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2018, σ. 22-27. [Το ίδιο άρθρο και στα αγγλικά, βλ. τον αρ. 7].
6. «Οι τοπικές ενδυμασίες (18^{ος} αι. – αρχές 20ού)», στον *Κατάλογο της Έκθεσης Ελληνικών Ενδυμασιών «Βικτωρία Γ. Καρέλια»*, Λύκειον των Ελληνίδων Καλαμάτας, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2018, σ. 44-49. [Το ίδιο άρθρο και στα αγγλικά, βλ. τον αρ. 8].
7. «Τα κοσμήματα (18^{ος} αι. – αρχές 20ού)», στον *Κατάλογο της Έκθεσης Ελληνικών Ενδυμασιών «Βικτωρία Γ. Καρέλια»*, Λύκειον των Ελληνίδων Καλαμάτας, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2018, σ. 312-315. [Το ίδιο άρθρο και στα αγγλικά, βλ. τον αρ. 9].

8. «The Costume Collection of Victoria G. Karelias», in *Catalogue of the Victoria Karelias Collection of Traditional Greek Costumes*, Lyceum Club of Hellenic Women of Kalamata, Kapon Editions, Athens 2018, p. 36-41.
9. «Local Costumes 18th – early 20th century», in *Catalogue of the Victoria Karelias Collection of Traditional Greek Costumes*, Lyceum Club of Hellenic Women of Kalamata, Kapon Editions, Athens 2018, p. 50-55.
10. «Jewellery 18th –early 20th century», in *Catalogue of the Victoria Karelias Collection of Traditional Greek Costumes*, Lyceum Club of Hellenic Women of Kalamata, Kapon Editions, Athens 2018, p. 316-319.
11. «Η αξιακή προσέγγιση του θρακικού λαϊκού πολιτισμού μέσα από τη διαχείριση των συλλογών του “Εθνολογικού Μουσείου Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου”», στο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Κούγκουλος (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του* – Τιμητικό αφιέρωμα στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας 6, εκδ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ, Κομοτηνή 2019, σ. 29-40.

Δ. Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών εργαστηρίων

1. Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικού βιωματικού εργαστηρίου για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΤΙΕ που παρακολούθησαν (κατά το εαρινό εξάμηνο του 2018) το μάθημα «Λαϊκή Τέχνη», με θέμα: «Ζώντας με και από τους μεταξοσκώληκες», στο Μουσείο Μετάξης, στο Σουφλί (30 Μαΐου 2018). Το βιωματικό εργαστήριο πραγματοποιήθηκε με τη συνδρομή τεσσάρων γυναικών από το Σουφλί, οι οποίες στη δεκαετία του 1950 έως και τις αρχές του 1960 εργάστηκαν στα τοπικά μεταξουργεία σε νεαρή ηλικία (14 ετών). Οι ιστορίες τους για τη συνύπαρξή τους με τους μεταξοσκώληκες και για την επιβίωσή τους χάρη σε αυτούς αποτέλεσαν τον κεντρικό κορμό του εργαστηρίου.
2. Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικού εργαστηρίου για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΤΙΕ που παρακολούθησαν το μάθημα «Θρησκευτική Λαογραφία» (χειμερινό εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2018-2019), με θέμα «Ο ρόλος των κειμηλίων των προσφύγων ως συνδετικού κρίκου μεταξύ της παλαιάς και της νέας πατρίδας» στο Εθνολογικό Μουσείο Θράκης (Αλεξανδρούπολη, 13 Δεκεμβρίου 2018). Η υλοποίηση του εργαστηρίου έγινε σε συνεργασία με την υπεύθυνη του τμήματος Μουσειοπαιδαγωγικής του Ε. Μ. Θ., Βαλεντίνα Σωκράτους, η οποία ανέλαβε και την ξενάγηση στις εκθεσιακές ενότητες του ΕΜΘ.

Ε. Ερευνητικό έργο

1. Επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Horizon 2020 «CrossCult: Empowering reuse of digital cultural heritage in context-aware crosscuts of European history» (1.3.2016-28.3.2019). Μέλος της ερευνητικής ομάδας με ειδικευση στη Διαχείριση Μουσειακών Συλλογών.

2. Μέλος της ερευνητικής ομάδας του Προγράμματος «Different Identities and Functions of Urban Space: A Comparative Study of the Circumstances in Belgrade and Athens» (Ιούνιος 2019 – Ιούνιος 2023), που συνδιοργανώνει το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ με το Етнографски институт САНУ (СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИИЗ БЕОГРАДА, РЕПУБЛИКА СРБИЈА) / Institute of Ethnography SASA (Serbian Academy of Sciences and Arts) με επιστημονικούς υπεύθυνους τον Διευθυντή του Καθηγητή Μ. Γ. Βαρβούνη και την Δρ. Gordana Blagojević.
3. Επιστημονική υπεύθυνη της ομάδας εργασίας του Ερευνητικού Προγράμματος που συνδιοργανώνει η Ελληνική Εταιρεία Ενδυμασιολογίας με το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ, με θέμα «Μοδιστρική, δεύτερο μισό 19^{ου} αι. δεύτερο μισό 20ού αι.), και με σκοπό την καταγραφή του έργου των μοδιστρών που ασχολήθηκαν με το γυναικείο ένδυμα.
4. Μέλος της ερευνητικής ομάδας του Προγράμματος «Θράκη: Από το παρελθόν στο μέλλον. Λαογραφία & Εικονική πραγματικότητα». Η ερευνητική πρόταση σχεδιάστηκε και υποβλήθηκε σε συνεργασία της Εταιρείας Infologic Συμβουλευτική και του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» με το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής ανθρωπολογίας του ΤΙΕ, και εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ (Β' κύκλος)» (Ιούνιος 2019).

VI. Το μέλος Ε.ΔΙ.Π κ. Αθαν. Κούγκουλος

A. Επιστημονικές δημοσιεύσεις

1. σε συνεργασία με τον Μ. Γ. Βαρβούνη (επιμέλεια), *Τα κατά την Αναγόρευσιν του Ομότιμου Καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας. Κομοτηνή 8 Μαρτίου 2018*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας 5) - Παρατηρητής της Θράκης, Κομοτηνή 2019, 48 σελ. ISBN έντυπης έκδοσης: 978-618-5001-47-6. ISBN ηλεκτρονικής έκδοσης: 978-618-5001-48-3.
2. σε συνεργασία με τον Μ. Γ. Βαρβούνη (επιμέλεια), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό Αφιέρωμα στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας 6) - Παρατηρητής της Θράκης, Κομοτηνή 2019, 72 σελ. ISBN έντυπης έκδοσης: 978-618-5001-45-2. ISBN ηλεκτρονικής έκδοσης: 978-618-5001-46-9.
3. «Η Αγγελική Γιαννακίδου και η πολιτισμική ταυτότητα της Θράκης», στο Μ. Γ. Βαρβούνης - Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό Αφιέρωμα στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας 6) - Παρατηρητής της Θράκης, Κομοτηνή 2019, σσ. 41-46.
4. “19. Yüzyıl İstanbul Rum Gizem Romanlarına Genel Bir Bakış” [Εισαγωγή στα ελληνικά Απόκρυφα μυθιστορήματα της Κωνσταντινούπολης του 19ου αιώνα], *Roman Kahramanları* 38 (Nisan/Haziran 2019), σσ. 66-78. Στην τουρκική γλώσσα.
5. «Σέρνει η ζωή στο διάβα της γενιά μαραγκιασμένη. Οι πρώιμες σοσιαλιστικές ιδέες στην ποίηση του Ρήγα Γκόλφη», στο *Αφιερωματικός Τόμος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ για τον Ομότιμο Καθηγητή Κωνσταντίνο Χατζόπουλο*, υπό δημοσίευση.
6. σε συνεργασία με την Αναστασία Τσαπανίδου, «Αχαρτογράφητα στοιχεία της ελληνικής πεζογραφίας του 19ου αιώνα. Οι αυτοτελείς εκδόσεις της Κωνσταντινούπολης κατά την κρίσιμη εικοσαετία 1880-1900», *6th European Congress of Modern Greek Studies - 6ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών: Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης 1204-2018*, European Society of Modern Greek Studies, Centre for Languages and Literature - Lund University, 4-7 October 2018, υπό δημοσίευση.
7. «Καπνίζοντας στην Κωνσταντινούπολη του 19ου αιώνα: Μαρτυρίες από το ελληνικό μυθιστόρημα των "Αποκρύφων"», 1ο Επιστημονικό Συνέδριο: *Ο καπνός στην ιστορία: οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις*, Ινστιτούτο Κοινωνικών Κινημάτων & Ιστορίας Καπνού - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών

Σπουδών του Δημοκρίτειου πανεπιστημίου Θράκης - Πανεπιστήμιο Αμβούργου (Τμήμα Γλωσσών, Λογοτεχνίας και Μέσων ΙΙ) - Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΜΠΣ «Δημόσια Ιστορία»), Καβάλα 7-9 Δεκεμβρίου 2018, υπό δημοσίευση.

Β. Συμμετοχή με ανακοίνωση σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες

1. σε συνεργασία με την Αναστασία Τσαπανίδου, «Αχαρτογράφητα στοιχεία της ελληνικής πεζογραφίας του 19ου αιώνα. Οι αυτοτελείς εκδόσεις της Κωνσταντινούπολης κατά την κρίσιμη εικοσαετία 1880-1900», *6th European Congress of Modern Greek Studies - 6ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών: Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης 1204-2018*, European Society of Modern Greek Studies, Centre for Languages and Literature - Lund University, 4-7 October 2018.
2. «Οι Νεοελληνικές Σπουδές στην Τουρκία», Διεθνές Συνέδριο: *Έδρες Νεοελληνικών Σπουδών στην Ευρώπη: Παρόν, παρελθόν και μέλλον*, Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης - Δ.Π.Μ.Σ. «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή - Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης», Κεντρικό Αμφιθέατρο Δ.Π.Θ. - Πανεπιστημιούπολη, Κομοτηνή 7-8 Νοεμβρίου 2018.
3. «Καπνίζοντας στην Κωνσταντινούπολη του 19ου αιώνα: Μαρτυρίες από το ελληνικό μυθιστόρημα των "Αποκρύφων"», 1ο Επιστημονικό Συνέδριο: *Ο καπνός στην ιστορία: οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις*, Ινστιτούτο Κοινωνικών Κινημάτων & Ιστορίας Καπνού - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου πανεπιστημίου Θράκης - Πανεπιστήμιο Αμβούργου (Τμήμα Γλωσσών, Λογοτεχνίας και Μέσων ΙΙ) - Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΜΠΣ «Δημόσια Ιστορία»), Καβάλα 7-9 Δεκεμβρίου 2018.
4. «Από τα Γιάννινα στην Ιστανμπούλ: Μουσουλμάνοι πρόσφυγες στην πεζογραφία του Χρήστου Χρηστοβασίλη και της Emel İnci», *Γ' Πανηπειρωτικό Συνέδριο: Η Ήπειρος διαχρονικά: Α' Παιδεία - Φιλοσοφία, Β' Ιστορία - Αρχαιολογία - Τέχνη, Γ' Ένδοξα*, Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών - Ίδρυμα Μελετών Ιονίου & Αδριατικού Χώρου, Ιωάννινα 1-3 Μαρτίου 2019.
5. «Λογοτεχνία και Ιστορία: Οι Τουρκογιαννιώτες στη σύγχρονη ελληνική πεζογραφία», Επιστημονική Ημερίδα: *Οθωμανικές Ανιχνεύσεις στον Ελληνικό Κόσμο: Ένας Διαπολιτισμικός Διάλογος*, Τομέας Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας του Τμήματος Δυτικών Γλωσσών και Λογοτεχνιών της Φιλοσοφικής Σχολής του İstanbul Ünicersitesi, Κωνσταντινούπολη 25 Ιανουαρίου 2019.
6. «Τα ελληνικά δάνεια στην τουρκική γλώσσα κατά το λεξικό του Τουρκικού Ιδρύματος Γλώσσας (TDK)», Επιστημονική Ημερίδα: *Η ελληνική γλώσσα διαχρονικά ως πολιτισμική αξία*, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Κομοτηνή 27 Μαρτίου 2019.
7. «19. Yüzyıl İstanbul Rum Gizem Romanlarına Genel Bir Bakış» [Εισαγωγή στα Απόκρυφα μυθιστορήματα της Κωνσταντινούπολης του 19ου αιώνα], Επιστημονική Ημερίδα-Συμπόσιο: *İstanbul ve Roman* [Η Κωνσταντινούπολη και το μυθιστόρημα], Maltepe Üniversitesi και περιοδικό *Roman Kahramanları*, Σισμανόγλειο Μέγαρο του Προξενείου της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη, 11 Απριλίου 2019. Το συμπόσιο

οργανώθηκε στο πλαίσιο του IV. Roman Kahramanlari İstanbul Edebiyat Festivali [4th Λογοτεχνικής Συνάντησης της Κωνσταντινούπολης του *Roman Kahramanlari*].

8. «Από την ηθογραφία στον αναστοχασμό των τοπικών ταυτοτήτων: Οι Μουσουλμάνοι των Ιωαννίνων στην πεζογραφία του Χρήστου Χρηστοβασίλη και της Emel İnci», Επιστημονική Ημερίδα: *Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: Μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας*, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Κομοτηνή 15 Μαΐου 2019.

Γ. Συμμετοχή σε προτάσεις ερευνητικών προγραμμάτων και σε ερευνητικά προγράμματα

1. Ιανουάριος 2018 - σήμερα: Επιστημονικός Υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. με τίτλο «Νικόλαος Φαρδύς: μελέτη και έκδοση ανεκδότων κειμένων». Στο πλαίσιο του προγράμματος ιδρύθηκε «Αρχείο Νικολάου Φαρδύ», όπου θησαυρίζονται εκδόσεις, δημοσιεύματα και φωτοαντίγραφα χειρογράφων του λογίου αυτού της Σαμοθράκης, με τα οποία εργάζονται επιστημονικά και εκπαιδευονται φοιτητές, υπό την επίβλεψή μου. Η έρευνα υποστηρίζεται, με την εξασφάλιση ανθρώπινων πόρων, εν μέρει μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ - Πρακτική άσκηση φοιτητών.
2. Μάιος 2019: Συμμετοχή ως ερευνητής στην πρόταση του ερευνητικού προγράμματος «Θρακογραφία». Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε από το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με την Εταιρεία Πληροφορικής «Τελεστώ», το «Εργαστήριο Χαρτογραφίας» του ΕΜΠ και το «Εθνολογικό Μουσείο Θράκης». Εντάχθηκε ως πρόταση στο «ΕΠΑνΕΚ 2014-2020: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία'», στην ενιαία δράση κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ». Στόχος του προγράμματος αυτού είναι η δημιουργία ενός συστήματος γνώσης για τον λαϊκό πολιτισμό της Μείζονος Θράκης στον χώρο και στον χρόνο, με σημασιολογική αναπαράσταση και διασύνδεση της πληροφορίας. Πρόκειται για μια ολιστική προσέγγιση με στόχο τη δημιουργία πλατφόρμας πολυμεσικού υλικού (videos, εικόνες, κείμενα, χάρτες, τρισδιάστατες αναπαραστάσεις) και εφαρμογής επαυξημένης πραγματικότητας για έξυπνες συσκευές σε πραγματικό χρόνο. Συγκεκριμένα στο πλαίσιο του προγράμματος προτείνεται να επιμεληθώ μία ανθολογία λογοτεχνικών κειμένων με αναφορές στη Θράκη. Ο επισκέπτης των πόλεων και των διάφορων περιφερειών της Θράκης θα έχει τη δυνατότητα, με βάση τους ψηφιακούς χάρτες, να ανατρέχει άμεσα σε λογοτεχνικά κείμενα που αναφέρονται ακριβώς στο σημείο στο οποίο βρίσκεται. Ο επισκέπτης περιδιαβάζοντας πραγματικούς χώρους, ταυτοχρόνως θα έχει πρόσβαση σε ένα πλούσιο ανθολόγιο λογοτεχνικών έργων, όπου πρωταγωνιστούν τα γεωγραφικά σημεία στα οποία παρευρίσκεται και του αποκαλύπτουν εσωτερικές εκδοχές του τόπου και κρυμμένα «μυστικά».
3. 1 Ιουνίου 2019 - 1 Ιουνίου 2023: Συμμετοχή ως ερευνητής στο ερευνητικό πρόγραμμα “Different Identities and Functions of Urban Space: A Comparative Study of the Circumstances in Belgrade and Athens” που διεξάγεται από το Institute of Ethnography SASA (Serbian Academy of Sciences and Arts) και το Εργαστήριο

Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. Επιστημονικά υπεύθυνοι είναι από την ελληνική πλευρά ο Καθηγητής και Διευθυντής του Εργαστηρίου Μ. Γ. Βαρβούνης και από τη σερβική πλευρά η Dr. Gordana Blagojević, Διευθύντρια του Institute of Ethnography. Από το πρόγραμμα αυτό, που στηρίζεται σε ιδιωτικές χορηγίες, θα προέλθει ένα βασικό υλικό καταγραφής της παρούσας κατάστασης των μορφών και των εκδηλώσεων του αστικού χώρου στην Αθήνα και στο Βελιγράδι, ως μελετών περίπτωσης (case studies) για την γενικότερη κατάσταση των μορφών του σύγχρονου λαϊκού πολιτισμού, στην Ελλάδα και στη Σερβία, με συγκριτικές αναφορές και στο ανάλογο υλικό των υπολοίπων βαλκανικών χωρών.

Δ. Διαλέξεις - ανθολογήσεις - θερινά σχολεία

1. 18 & 19 Ιουλίου 2018: Διδασκαλία των μαθημάτων Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας «Ελληνική πεζογραφία του 19ου αιώνα» και «Ελληνική ποίηση του 20ου αιώνα: η περίπτωση του Νίκου Καββαδία» στο Η΄ Θερινό Πρόγραμμα Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού στη Δράμα, που διοργανώθηκε για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές Νέων Ελληνικών των πανεπιστημίων της Ισπανίας από το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών Γρανάδας και την ερευνητική ομάδα «Σπουδές Μεσαιωνικού και Νεοελληνικού Πολιτισμού (HUM 728)» του Πανεπιστημίου της Γρανάδας με τη συνεργασία του Δήμου Δράμας. Η διδασκαλία των παραπάνω μαθημάτων πραγματοποιήθηκε έπειτα από πρόσκληση του καθηγητή Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Γρανάδας Μόσχου Μορφακίδη-Φυλακτού, Διευθυντή του Κέντρου Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών και του Η΄ Θερινού Προγράμματος Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού.
2. 3 Οκτωβρίου 2018: Επιμέλεια των λογοτεχνικών κειμένων (μαζί με τους Ευάγγελο Αυδίκο, Γεώργιο Κίτσιο, Γιάννη Παππά και Ανδρομάχη Μπούνα) που συνόδευαν τη μουσικοθεατρική και χορευτική παράσταση «Η Ήπειρος ταξιδεύει», την οποία διοργάνωσε η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού στην Αθήνα σε σκηνοθεσία Αντώνη Τσάβαλου.
3. 22 Μαΐου 2019: Διάλεξη με θέμα: «Η εικόνα των Πομάκων της Ξάνθης στο σύγχρονο ελληνικό μυθιστόρημα» στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Ξάνθη Ελεύθερη 1919 - 2019», που πραγματοποιήθηκε στην Ξάνθη στο Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο Ξάνθης - ΦΕΞ. Οργάνωση: Φιλοπρόοδη Ένωση Ξάνθης.

Ε. Συμμετοχή σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων / Κριτής σε επιστημονικούς τόμους

1. Ιούνιος 2018 - Νοέμβριος 2019: Γραμματέας της Επιστημονικής και της Οργανωτικής Επιτροπής του 4ου Συνεδρίου των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών: «Ελληνισμός και Βαλκάνια - αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453-2019)», το οποίο διοργανώνει το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών στην Κομοτηνή, στις 22-24 Νοεμβρίου 2019.
2. Μάρτιος 2019 - Νοέμβριος 2019: Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου: «Λαϊκή παράδοση του Πόντου: από το παρελθόν στο παρόν», το οποίο συνδιοργανώνουν το Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών του Παιδαγωγικού

Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και τον Φάρο Ποντίων Θεσσαλονίκης, με αφορμή τα 50 χρόνια από την ίδρυση του Φάρου Ποντίων, στην Θεσσαλονίκη από 29 Νοεμβρίου έως 1 Δεκεμβρίου 2019.

3. Απρίλιος 2019: Κριτής εργασιών στον τόμο: Ευάγγελος Μανωλάς (επιμ.), *Πολιτιστική Κληρονομιά και Τοπική Ανάπτυξη. Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ιστορίας και Πολιτισμού της Ορεστιάδας*, Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης - Δήμος Ορεστιάδας, Νέα Ορεστιάδα 2019, σ. 3.

ΣΤ. Ακαδημαϊκή Διδασκαλία

α. Διδασκαλία προπτυχιακών μαθημάτων

1. **Χειμερινό εξάμηνο 2018-2019:** Διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης Εθνολογίας: 55ΥΚΕ1801 «Η εικόνα του "Τούρκου" στη νεοελληνική πεζογραφία (19ος - 20ος αιώνας)» και 55ΥΚΕ1802 «Αναπαραστάσεις της δεκαετίας του 1940 στην ελληνική μεταπολεμική λογοτεχνία» στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.
2. **Εαρινό εξάμηνο 2018-2019:** Διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης Εθνολογίας: 55ΥΚΕ1702 «Έντεχνος έμμετρος λαϊκός λόγος» και 55ΥΚΕ1704 «Λογοτεχνία της γενιάς του 1880 και Λαογραφία» στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

β. Διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων

3. **Χειμερινό εξάμηνο 2018-2019:** Διδασκαλία του επιλεγόμενου μαθήματος «Λογοτεχνία και Τοπική Ιστορία» (ΕΜ08) στο Π.Μ.Σ. «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

γ. Επίβλεψη Διπλωματικών - Πτυχιακές εργασίες

Ως επιβλέπων

1. Κωνσταντίνα Γούδα, *Το χαρέμι σε δύο ελληνικά μυθιστορήματα του 19ου αιώνα με οθωμανική θεματική: Ο Διάβολος εν Τουρκία του Σ. Ξένου και Ο Χαλέτ Εφέντης του Κ. Ράμφου*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας (υπό εξέλιξη).

Ως συνεξεταστής

1. Αλίκη Αποστολίδου, *Ο σχολιασμός της Βαλκανικής Ιστορίας μέσα από τη Βαλκανική Λογοτεχνία*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Κομοτηνή 2018 [ημερομηνία εξέτασης: 4 Φεβρουαρίου 2019].

Μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες

Ως Πρώτος Επιβλέπων

1. Ευαγγελία Γραμμένου, *Η σωματικότητα και η απώλεια στον "τόπο" της Λυπιού: μια περιδιάβαση στην ποίηση της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (ΔΓΡ), Πάτρα 2018 [ημερομηνία εξέτασης: 9 Σεπτεμβρίου 2018]. Βλ. στο αποθετήριο του ΕΑΠ: <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/37737?mode=full>
2. Ελένη Χριστοδουλάκη, *Ο Δ. Χατζής από τη σελίδα στο σανίδι. Αφηγηματολογική προσέγγιση της δραματοποίησης του Τέλους της μικρής μας πόλης*, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας - Παιδαγωγική Σχολή - Τμήμα Νηπιαγωγών - Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημιουργική Γραφή», Φλώρινα 2019 [ημερομηνία εξέτασης: 16 Μαρτίου 2019].
3. Μαρία Αλεξίου, *Οι Σαράντα Εκκλησιές της Ανατολικής Θράκης στις Ηθογραφίες του Πολύδωρου Παπαχριστοδούλου*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις» (υπό εξέλιξη).
4. Ζωή Ντάφου, *Το περιοδικό Θρακικά Χρονικά του Στέφανου Ιωαννίδη και η συμβολή του στις τοπικές σπουδές*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών - Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις» (υπό εξέλιξη).
5. Αντωνία Καππέ, *Η Θεσσαλία ως δρων τόπος στην πεζογραφία του Μ. Καραγάτση*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (ΔΓΡ) (υπό εξέλιξη).
6. Χαρίκλεια Αποστολοπούλου, *Η βιωμένη ιστορία και το ποιείν στον Μιχάλη Γκανά*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (ΔΓΡ) (υπό εξέλιξη).
7. Γεώργιος Αγγελόπουλος, *Οι σοσιαλιστικές ιδέες στο μυθιστόρημα του Κ. Θεοτόκη*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (ΔΓΡ) (υπό εξέλιξη).

Ως Δεύτερος Επιβλέπων

1. Βασιλική Δημολένη, *Γράμματα του Νίκου Καζαντζάκη. Freiburg Μάρτιος-Απρίλιος 1957*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (ΔΓΡ), Πάτρα 2018 [ημερομηνία εξέτασης: 9 Σεπτεμβρίου 2018]. Βλ. στο αποθετήριο του ΕΑΠ: <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/40688?mode=full>
2. Merve Kızanlık, *Yunanistan Aleksandrupoli Trakya Etnoloji Müzesi* [Το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στην Αλεξανδρούπολη (Ελλάδα)], Trakya Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Görsel Kültür Anabilim Dalı, Edirne (υπό εξέλιξη).